

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ MĚSTA KOŽLANY

FINANCIAL MANAGEMENT OF THE TOWN KOŽLANY

Jana Dufková

Plzeň 2016

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jana DUFKOVÁ**
Osobní číslo: **K13B0029K**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Finanční hospodaření města Kožlany**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Charakterizujte územní samosprávné celky a jejich financování.
2. Představte vybrané město.
3. Proveďte charakteristiku finančního hospodaření města Kožlany.
4. Analyzujte finanční hospodaření města Kožlany.
5. Navrhněte opatření ke zlepšení stávající situace.

Rozsah grafických prací: **neuveden**

Rozsah kvalifikační práce: **40 - 60 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

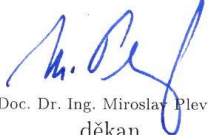
Seznam odborné literatury:

- **PEKOVÁ, Jitka.** *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR.* Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1
- *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.*
- *Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů.*
- *Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.*


Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Pavlína Hejduková, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **23. října 2015**

Termín odevzdání bakalářské práce: **25. dubna 2016**


Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan




Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 23. října 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Finanční hospodaření města Kozlany“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 22.04.2016

.....

podpis autora

.

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí bakalářské práce, paní Ing. Pavlíně Hejdukové, Ph.D., za její odbornou pomoc, cenné rady, věcné připomínky a také za převzetí vedení bakalářské práce po odchodu pana Ing. Karla Karlovce, jemuž také patří mé poděkování za prvotní informace a praktické rady.

Dále bych chtěla poděkovat hlavní finanční účetní města Kožlany, paní Drahomíře Jíchové, za poskytnuté podklady, vstřícný přístup a čas, který mi věnovala při psaní této bakalářské práce.

V neposlední řadě děkuji svým rodičům, manželovi a dětem za trpělivost, neutuchající pomoc a podporu, kterou mi neúnavně poskytovali během celého studia.

Obsah

Úvod	- 6 -
Cíle a metodika bakalářské práce.....	- 7 -
1 Charakteristika územních samosprávných celků	- 9 -
1.1 Obec	- 9 -
1.1.1 Působnost obce	- 11 -
1.1.2 Orgány obce	- 13 -
1.2 Kraj	- 17 -
1.2.1 Působnost kraje.....	- 18 -
1.2.2 Orgány kraje	- 18 -
1.3 Vztah mezi obcemi a kraji	- 20 -
2 Financování územních samosprávných celků	- 22 -
2.1 Rozpočet a rozpočtový výhled ÚSC	- 23 -
2.1.1 Rozpočtová skladba.....	- 25 -
2.1.2 Rozpočtový proces	- 27 -
2.2 Příjmy.....	- 29 -
2.3 Výdaje.....	- 31 -
2.4 Hodnocení hospodaření ÚSC a jeho důležitost.....	- 32 -
3 Představení města Kožlany	- 35 -
3.1 Historie.....	- 35 -
3.2 Současnost.....	- 36 -
3.3 Městský úřad.....	- 37 -
4 Charakteristika finančního hospodaření města	- 38 -
4.1 Příjmy v letech 2010 - 2014.....	- 38 -
4.1.1 Daňové příjmy	- 40 -
4.1.2 Nedaňové příjmy	- 46 -
4.1.3 Kapitálové příjmy	- 49 -
4.1.4 Transfery	- 53 -
4.2 Výdaje v letech 2010 – 2014.....	- 56 -
4.2.1 Kapitálové výdaje.....	- 57 -
4.2.2 Běžné výdaje	- 60 -
5 Analýza finančního hospodaření města	- 63 -
5.1 Saldo rozpočtu v letech 2010 – 2014 a jeho financování.....	- 63 -
5.2 Finanční analýza	- 64 -
5.2.1 Dluhová služba.....	- 65 -
6 Návrhy a opatření k zlepšení stávající situace.....	- 67 -
Závěr	- 73 -
Seznam tabulek	- 76 -
Seznam obrázků	- 77 -
Seznam použitých zkratk.....	- 78 -
Seznam použité literatury.....	- 79 -
Seznam příloh	- 84 -

Úvod

Tato bakalářská práce je zpracována na téma „Finanční hospodaření města Kožlany“. Práce se zabývá finančním hospodařením města Kožlany v letech 2010 – 2014. Autorka práce je zaměstnancem města Kožlany a má tak možnost znalosti získané v praxi porovnat s informacemi získanými studiem odborné literatury. Vybrané téma a výsledky práce jsou pro autorku zajímavé, mimo jiné, také z profesních důvodů.

V ekonomickém prostředí České republiky působí podnikatelské subjekty, jejichž cílem je produkce zisku. Vedle těchto subjektů zde vystupují také územní samosprávné celky (obce a kraje), které jsou specifické tím, že jejich prioritou není tvorba zisku. Tyto municipality se snaží o zajištění veřejných statků, o zvýšení užítku z nich plynoucích a uspokojení potřeb svých obyvatelů. Tyto aktivity stojí nemalé finanční prostředky a municipality využívají k financování své činnosti prostředky získané z veřejného rozpočtu. Vzhledem k omezenosti těchto finančních prostředků je nutné, aby územní samosprávné celky efektivně využily tyto zdroje ke splnění všech svých cílů. Efektivní využití svěřených zdrojů však nelze zajistit bez znalosti úrovně a stavu hospodaření.

Za tímto účelem je pro územní samosprávný celek nezbytné provádět analýzu a zhodnocení finančního hospodaření v určitých časových intervalech. Výsledky této analýzy pak mohou využít zastupitelé při svém rozhodování o dalším rozvoji města či při rozhodování o financování jeho dalších aktivit a eliminovat nebezpečí finanční nestability města a jeho rozpočtu.

Cíle a metodika bakalářské práce

V rámci této bakalářské práce byly stanoveny následující cíle:

- definovat územní samosprávné celky, jejich působnost, orgány a činnost,
- charakterizovat způsoby a zdroje financování činností a správy územních samosprávných celků a zajišťování veřejných statků,
- stručně představit vybrané město,
- charakterizovat a porovnat finanční hospodaření konkrétního města v letech 2010-2014,
- provést finanční analýzu hospodaření tohoto konkrétního města použitím vhodných finančních ukazatelů,
- shrnout výsledky provedené finanční analýzy a navrhnout opatření ke zlepšení příjmové a výdajové stránky rozpočtu města.

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V prvních kapitolách teoretické části jsou uvedeny teoretické poznatky k fungování územních samosprávných celků. Tato první část obsahuje charakteristiku, funkce a druhy územní samosprávy. Dále jsou v této části prezentovány teoretické informace ohledně financování územních samospráv, jejich rozpočtu a rozpočtového procesu. V závěru této první části jsou charakterizovány a popsány způsoby hodnocení hospodaření obcí.

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na finanční hospodaření konkrétního města. V této části je popsána příjmová a výdajová stránka města ve vybraných letech. Dále je charakterizován rozpočtový proces a plnění schváleného rozpočtu města. Pro zpracování této bakalářské práce bylo vybráno období pěti let, konkrétně od roku 2010 do roku 2014. Vzhledem k časovému období zpracování této bakalářské práce nebylo možné analyzovat rok 2015 z důvodu absence závěrečného účtu. Pro zpracování praktické části bakalářské práce bylo autorkou vybráno konkrétní město z důvodu komparace finančního hospodaření tohoto města a teoretických poznatků a znalostí autorky.

Pro zpracování bakalářské práce byly použity informace a data získané studiem odborné literatury, zákonů a právních předpisů platných v době zpracování této bakalářské práce. Zdrojem takto získaných informací byly odborné publikace s tematikou územních

samosprávných celků, jejich financování a finanční hospodaření se svěřenými prostředky.

Dále byla použita odborná periodika zabývající se problematikou a důležitostí financování a finanční analýzy pro efektivní fungování územní samosprávy.

Podkladem pro zpracování praktické části byly účetní výkazy, návrhy rozpočtu, závěrečné účty vybraného města a dále odborná sdělení a informace získané provedenými konzultacemi s hlavní mzdovou účetní vybraného města.

1 Charakteristika územních samosprávných celků

V České republice je z hlediska územní samosprávy nastaven dvoustupňový systém. Prvním stupněm samosprávy jsou obce neboli místní správa. Druhým, vyšším stupněm jsou kraje, vyšší územní správní celky. Zvláštní postavení má Praha, která je hlavním městem České republiky a zároveň krajem i obcí. Postavení Prahy je definováno zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze (Provazníková 2015).

„Územní samosprávné celky můžeme definovat jako územní jednotky státu a jako společenství občanů, kteří na příslušném území žijí. Tato společenství vykonávají veřejnou správu: jednak mají právo na samosprávu (realizují samostatnou působnost), jednak se jim prostřednictvím zákonů částečně svěřuje výkon státní správy (v rámci přenesené působnosti). Výkon samosprávy a státní správy územními samosprávnými celky bývá označován jako spojený model veřejné správy“ (Vavrochová, Kuš 2012 s. 10).

1.1 Obec

Dle zákona je obec charakterizována jako základní územní samosprávné společenství občanů, který tvoří územní celek, jež je vymezen hranicí území obce“ (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, §1).

Obec je označována veřejnoprávní korporací vlastníci majetek, se kterým samostatně hospodaří, má vlastní finanční prostředky a rozpočet. Postavení obcí je definováno v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), který nabyl účinnosti dne 01.01.2001.

Jak uvádí Peková (2011) obec se vyznačuje třemi základními znaky, kterými jsou:

- Území
- Občané (fyzické osoby s trvalým pobytem v obci, s čestným občanstvím obce, majitelé nemovitostí na území obce, právnické osoby se sídlem či provozovnou na území obce apod.)
- Působnost (správa záležitostí obce na jejím katastrálním území)

Občané mají možnost podílet se na řízení obce dvěma způsoby:

Přímo účastí v komisích obce, účastí na zasedání zastupitelstva obce či vyjádřením své vůle v místním referendu, které se může konat v celé obci nebo v její části.

Nepřímo a to prostřednictvím volených zástupců, které si občané zvolí ve veřejných komunálních volbách do zastupitelstva obce (Peková 2011)

Výše uváděný zákon o obcích rozlišuje tyto druhy obcí:

- Obec, která není městem.
- Městys je takový typ obce, který můžeme zařadit mezi základní obce a město vzhledem k jeho velikosti a významu. Podle platného zákona o obcích je obec městysem, pokud tak na její návrh stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Pokud obec byla městysem přede dnem 17. května 1954, může jí být tento titul navrácen předsedou Poslanecké sněmovny, pokud o to obec požádá. Toto označení však nemá význam pro rozsah působnosti, hospodaření a plnění funkcí.
- Město se od předchozích druhů obcí liší svou velikostí, a hustotou zalidnění. Města také mohou plnit kulturní, vzdělávací a správní funkce pro širší okolí (Vavrochová, Kuš 2012). Zákon o obcích v současnosti určuje, že se obec je městem, pokud jím byla přede dnem 17. května 1954 a pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Dále zákon stanoví, že pokud má obec alespoň 3 000 obyvatel, stává se městem, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny na návrh obce po předchozím vyjádření vlády.
- Statutární města - rozdíl mezi městem a statutárním městem spočívá v tom, že statutární města mohou své území rozčlenit na městské obvody nebo městské části, a to vydáním obecně závazné vyhlášky.
- Hlavní město Praha – jak již bylo uvedeno výše, postavení hlavního města určuje zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Hlavní město je členěno na městské části.

V současné době je v České republice celkem 6253 obcí s celkovým počtem obyvatel 10 538 275. Bližší velikostní struktura obcí znázorněna v tabulce č. 1.

Tab. č. 1 Velikostí struktura obcí v České republice k 01.01.2015

Počet obyvatel	Počet obcí	Počet obcí v %	Celkový počet obyvatel	Počet obyvatel v %
do 199	1448	23,16	180 093	1,7
200 – 499	2006	32,08	654 936	6,21
500 - 999	1365	21,83	962 262	9,13
1 000 – 1 999	747	11,95	1 041 459	9,88
2 000 – 4 999	415	6,64	1 256 370	11,92
5 000 – 9 999	141	2,25	964 589	9,15
10 000 – 19 999	69	1,10	971 012	9,21
20 000 – 49 999	43	0,69	1 279 132	12,14
50 000 – 99 999	14	0,22	1 026 108	9,74
nad 100 000	5	0,08	2 202 314	20,9
Celkem v ČR	6253	100,0	10 538 275	100,0

Zdroj: Malý lexikon obcí 2015, vlastní zpracování 2016

1.1.1 Působnost obce

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích určuje, jaké obec plní funkce a jaká je její působnost. Obec vykonává působnost samostatnou a orgán obce, zpravidla obecní úřad vykonává působnost přenesenou. V praxi pro rozlišení výkonu činností v přenesené a samostatné působnosti platí, že pokud zákon nestanoví, že se jedná o přenesenou působnost, jedná se o působnost samostatnou.

Samostatná působnost je charakterizována zákonem o obcích, který obsahuje výčet činností, které spadají do samostatné působnosti. Jedná se především o hospodaření obce, sestavování rozpočtu a závěrečného účtu, zakládání peněžních fondů obce, zakládání právnických osob a organizačních složek obce či účast obce v právnických osobách, vydávání obecně závazných vyhlášek, vyhlášení místního referenda, zřízení obecní policie, ukládání pokud za správní delikty, vytváření územního plánu a programu rozvoje územního obvodu obce či spolupráce s jinými obcemi (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích)

Dále obec zajišťuje činnosti v samostatné působnosti dle zvláštních zákonů. Do kategorie těchto činností náleží například stanovení místních poplatků, zřizování

jednotky sboru dobrovolných hasičů, připravenost obce na mimořádné události, zřizování a správa mateřských škol, základních škol či základních uměleckých škol, zřizování zdravotnických zařízení. Do samostatné působnosti obce též náleží rozvoj péče o její občany v oblasti sociální, v oblasti bydlení, ochrany zdraví, dopravy a spojů, výchovy a vzdělávání, kulturního rozvoje. Vše obec zajišťuje dle místních zvyklostí, předpokladů a svých možností (Provazníková 2015).

Jak bylo zmíněno výše, obec vykonává povinnosti také v rámci přenesené působnosti. Jedná se o výkon státní správy svěřené k výkonu obci na základě právních předpisů. Přenesenou působností ze státu na obec vykonává obecní úřad činnosti, které by jinak vykonával stát. Z tohoto důvodu je obecní úřad vázán vůlí státu bez možnosti vlastního zásahu, a taktéž výkon činností v přenesené působnosti je kontrolován orgány státní správy nebo v některých oblastech krajskými úřady (Peková 2011).

Přenesenou působnost orgán obce vykonává ve svém správním obvodu, který je tvořen územím obce a je s ním shodný. Není tomu ale tak vždy. Obce se rozlišují dle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti (Císařová, Pavel 2008).

Jedná se o:

- Obce se základním rozsahem výkonu státní správy (pověření I. stupně, v praxi tzv. jedničkové obce). Tuto správu vykonávají všechny obce a jen na svém území. Jedná se například o vydávání rozhodnutí o místních komunikacích¹, vydávání nařízení obce, projednávání přestupků, výkon funkce vodoprávního úřadu a orgánu ochrany přírody.
- Obec s matričním úřadem, obec se stavebním úřadem.
- Obce s pověřeným obecním úřadem (pověření II. stupně, v praxi tzv. dvojkové obce) má širší rozsah přenesené působnosti, kterou vykonává i pro obce spadající do jejího správního obvodu. Tyto obce jsou oprávněny rozhodovat v prvním stupni správních řízení, zajišťují volby do Parlamentu ČR, zastupitelstev krajů, obce a do Evropského parlamentu. Každá obec s pověřeným obecním úřadem je zároveň i jedničkovou obcí.

¹ Do 31.12.2015 „jedničkové“ obce vydávali rozhodnutí týkající se i účelových komunikací. S účinností od 01.01.2016 bylo toto rozhodování svěřeno obecním úřadům obcí s rozšířenou působností zákonem č. 268/2015, kterým se měn zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

- Obce s rozšířenou působností (pověření III. stupně, v praxi tzv. trojkové obce). Na tyto obce byla převedena většina povinností a kompetencí okresních úřadů, k jejichž ukončení činnosti došlo k 31. 12. 2002 v rámci reformy veřejné správy. Obecní úřad zajišťuje agendu evidence obyvatel, vydávání občanských průkazů, cestovních dokladů, řidičských průkazů, živnostenský úřad, agendu myslivosti, rybářství a lesů, ochrana životního prostředí, sociální služby a dávky, sociální právní ochranu dětí apod. Každý obecní úřad obce s rozšířenou působností je zároveň i obcí jedničkovou (Vavrochová, Kuš 2012).

Stanovení správního obvodu obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s obecním úřadem s rozšířenou působností je stanoveno zákonem č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností.

Z praktického hlediska je pro některé obecní úřady, zejména malých obcí, velmi obtížné zajistit řádný výkon některých činností v rámci přenesené působnosti z důvodu nedostatku finančních prostředků či nedostatečného personálního obsazení obecního úřadu.

S ohledem na výše uvedené je obcím umožněno uzavřít mezi sebou veřejnoprávní smlouvu, na základě které bude obecní úřad jedné obce vykonávat činnosti obecního úřadu obce druhé či v případě uzavření více veřejnoprávních smluv je možný výkon činností pro více obcí (Peková 2011). Návrh veřejnoprávní smlouvy musí schválit rada obce či zastupitelstvo v případě, že rada není v obci volena. Souhlas k uzavření veřejnoprávní smlouvy mezi obcemi vydává příslušný krajský úřad ve správním řízení. Bližší podmínky uzavření veřejnoprávní smlouvy jsou určeny zákonem o obcích.

1.1.2 Orgány obce

Obec je samostatně spravována prostřednictvím svých orgánů. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích stanoví, že orgánem obce je zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

Zastupitelstvo je nejvyšším kolektivním voleným orgánem obce. Počet členů zastupitelstva je závislý na velikosti územního obvodu a počtu obyvatel v obci (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Tab. č. 2: Počet členů zastupitelstva obce

Počet obyvatel v obci (k 01.01. toho roku, ve kterém se konají volby)	Možný počet členů zastupitelstva
do 500	5 až 15
nad 500 do 3 000	7 až 15
nad 3 000 do 10 000	11 až 25
nad 10 000 do 50 000	15 až 35
nad 50 000 do 150 000	25 až 45
nad 150 000	35 až 55

Zdroj: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 68 odst. 1

Zastupitelstvo je oprávněno rozhodovat o všech záležitostech spadajících do samostatné působnosti obce s výjimkou těch záležitostí, které spadají do pravomoci zastupitelstva kraje jako vyššího územního samosprávného celku. Zastupitelstvo rozhoduje formou přijatých usnesení na svém veřejném zasedání, které svolává starosta dle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce. K přijetí usnesení je zapotřebí nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce (nejen tedy členů přítomných na zasedání zastupitelstva). Zastupitelstvo vydává jednací řád, kterým se nadále řídí při svých zasedáních (Peková 2011).

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech, které mají vliv na fungování a hospodaření obce. Do této kategorie náleží rozhodování o volbě starosty, místostarosty a dalších členů rady obce, zřizování a rušení výborů, rozpočet obce a závěrečný účet a účetní závěrku obce, program rozvoje obce, využití trvalých a dočasných peněžních fondů, zřizování a rušení příspěvkových organizací, obecní policie, právnických osob a organizačních složek obce (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Dále má zastupitelstvo pravomoc rozhodovat v majetkových záležitostech obce. Jedná se o rozhodování o nabytí a převodu nemovitostí, poskytování věcných a peněžitých darů v hodnotě nad 20 000 Kč, poskytování dotací a návratných finančních výpomocí vyšších než 50 000 Kč, peněžitých a nepeněžitých vkladů do právnických osob, vzdání se práva o prominutí dluhu, zastavení movitých věcí, postoupení pohledávky, dohody o splátkách či uzavření smlouvy o úvěru (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Zastupitelstvo obce může zřídit výbory, které jsou iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva; finanční výbor a kontrolní výbor musí zastupitelstvo zřídit vždy. Finanční výbor kontroluje hospodaření s majetkem ve vlastnictví obce a také kontroluje nakládání s finančními prostředky obce. Dále plní úkoly, kterými jej pověřilo zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor dohlíží na plnění přijatých usnesení zastupitelstva obce či rady obce, pokud je zřízena. Dále sleduje správnost dodržování právních předpisů, a to jak ostatními výbory, tak i obecním úřadem a to pouze v rámci samostatné působnosti. Shodně s finančním výborem plní i další úkoly, které mu uloží zastupitelstvo. Dalším výborem může být například výbor pro národnostní menšiny, který musí zřídit obec, kde se alespoň 10 % občanů hlásí k cizí národnosti dle posledního sčítání lidu. Pro prosazování zájmů občanů žijících v částech obce může zastupitelstvo zřídit osadní výbor, jehož členy jsou občané, kteří mají trvalé bydliště v dané části obce. Osadní výbor může zastupitelstvu předkládat návrhy ohledně rozvoje a rozpočtu obce (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Výkonným orgánem obce je rada obce, která se za výkon své činnosti zodpovídá zastupitelstvu obce. Rada rozhoduje ve věcech vymezených v zákoně o obcích a spadajících do samostatné působnosti obce. V přenesené působnosti rada může rozhodovat pouze v takových věcech, o kterých tak stanoví zvláštní zákon. Počet členů rady je minimálně 5 a maximálně 11, musí být vždy lichý a nesmí přesáhnout 1/3 počtu členů v zastupitelstvu obce. Na rozdíl od zasedání zastupitelstva, které je veřejné, je zasedání rady města neveřejné a rada se schází dle potřeby (Marková 2000).

Členové rady na svých jednáních rozhodují o záležitostech souvisejících s hospodařením obce a připravují návrhy pro jednání zastupitelstva. Do pravomocí rady obce náleží například zajišťování hospodaření obce dle schváleného rozpočtu; vydávání nařízení obce; rozhodování o nájmu či o výpůjčce; určování pravidel a pro vyřizování a přijímání petic a stížností; určování celkového počtu zaměstnanců obecního úřadu; schvalování účetní závěrky příspěvkové organizace, jejímž zřizovatelem je obec apod. (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Podobně jako zastupitelstvo může také rada zřídit své orgány, jimiž jsou komise vykonávající poradní a iniciativní činnosti. Komise může být i výkonným orgánem,

pokud jí byl svěřen výkon činností v přenesené působnosti. Komise se zodpovídá radě obce (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Dalším orgánem obce, dle zákona o obcích, je starosta. Jak již bylo řečeno, starostu volí ze svého středu zastupitelstvo. Starosta zastupuje obec navenek a v záležitostech týkajících se obce jedná za obec jejím jménem, avšak úkony, které vyžadují předchozí schválení radou obce či zastupitelstvem obce je starosta oprávněn provést až po tomto schválení. V opačném případě jsou tyto úkony od počátku neplatné (Marková 2000).

Starosta může jmenovat, či odvolávat tajemníka obecního úřadu, ovšem pouze se souhlasem ředitele krajského úřadu. Pokud funkce tajemníka není zřízena, plní tuto funkci starosta. Dále starosta zodpovídá za objednání přezkoumání správnosti hospodaření obce za uplynulý rok; svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady; informuje veřejnost o činnosti obecního úřadu; plní povinnosti zaměstnavatele ve vztahu k zaměstnancům obce; v samostatné působnosti plní další úkoly, jež mu svěřila rada obce. Úkoly v přenesené působnosti plní pouze v případě, že mu tak ukládá zvláštní zákon. V případě nepřítomnosti starosty plní jeho povinnosti místostarosta (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Starosta, místostarosta, zaměstnanci, případně tajemník, tvoří obecní úřad, v jehož čele stojí starosta. Obecní úřad plní úkoly uložené mu zastupitelstvem obce či radou obce; je nápomocný v činnosti výborů a komisí; vydává rozhodnutí v případech stanovených zákonem o obcích. Uvedené činnosti obecní úřad vykonává v rámci samostatné působnosti. Dále plní povinnosti na úseku přenesené působnosti a to v základním rozsahu, v rozsahu pověřeného obecního úřadu nebo v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Za činnost obecního úřadu a plnění úkolů v samostatné i přenesené působnosti je zodpovědný tajemník, pokud je tato funkce zřízena. Obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností zřizují funkci tajemníka vždy. Ostatní obce mohou, ale nemusí tuto funkci zřídit. Tajemník se zodpovídá starostovi obce (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Tajemník obecního úřadu je povinen zajišťovat výkon přenesené působnosti; plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce; plní funkci zaměstnavatele vůči

zaměstnancům obecního úřadu včetně stanovení výše platů všem zaměstnancům podle zvláštních právních předpisů; vydává vnitřní směrnice obce, spisový a skartační řád, pracovní řád. Dále se tajemník účastní jednání zastupitelstva obce a rady obce, ovšem pouze s hlasem poradním (zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

1.2 Kraj

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, definuje kraj jako územní společenství občanů, které má právo na samosprávu, kterou vykonává v souladu s potřebami kraje a platnými právními předpisy. Kraj vystupuje svým jménem v právních vztazích a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Kraj pečuje o rozvoj svého území a plní potřeby svých občanů zejména v oblasti sociální péče, vzdělávání, kultury dopravy a zajišťuje zdravé životní podmínky a veřejný pořádek (Provazníková 2015).

Kraj je určen těmito základními znaky:

- Území – jedná se o území kraje, kde se vyskytují obce a města.
- Občané ČR – osoby s trvalým pobytem v obcích, které se nacházejí na území kraje.
- Působnost – jedná se o správu záležitostí v hranicích kraje (zákon č. 129/2000 Sb., o krajích).

Dle ústavního zákona č. 347/1997 Sb., vzniklo ke dni 01.01.2001 na území České republiky 14 krajů. Jejich znázornění je uvedeno na obr. č. 1.

Obr. č. 1: Krajské členění



Zdroj: Geografický portál, Zemepis.com, 2016

Jednotlivé vyšší územní samosprávné celky se mezi sebou liší ve velikosti rozlohy, počtu a struktuře obyvatel, počtu organizací, příspěvkových organizací a organizačních složek (Provazníková 2015). Charakteristika jednotlivých krajů v ČR k 01.01.2016 uvedena v příloze A.

1.2.1 Působnost kraje

Kraj je veřejnoprávní korporací, která zabezpečuje plnění úkolů rozsáhlejšího charakteru v rámci samostatné působnosti a v rámci přenesené působnosti, přičemž nejdůležitějším úkolem kraje je zabezpečování veřejných statků na regionálního a někdy i nadregionálního významu. Kraje prostřednictvím svých výkonných orgánů využívají smíšený model území samosprávy při plnění povinností, které převzaly od zrušených okresních úřadů a některých ústředních orgánů (Peková 2011).

V rámci vlastní samosprávy kraj schvaluje záměry rozvoje kraje; pečuje o územní rozvoj v oblasti dopravy, sociální péče, vzdělávání, kultury; reprezentuje veřejné zájmy; samostatně nakládá s vlastním majetkem; zřizuje organizační složky kraje, podnikatelské subjekty; spolupracuje s ostatními kraji a obcemi na svém území; ukládá pokuty; vydává obecně závazné vyhlášky (Vavrochová, Kuš 2012).

V oblasti přenesené působnosti vyšší územní samosprávný celek je oprávněn na základě zvláštních zákonů vykonávat funkci silničního správního úřadu pro silnice II. a III. třídy; dbát na ochranu národních kulturních památek; plní povinnosti na úseku ochrany přírody, zemědělského půdního fondu, ovzduší; na úseku myslivosti, rybářství, odpadového hospodářství atd. (Provazníková 2015).

1.2.2 Orgány kraje

Vymezení orgánů kraje uvedeno v zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení). Kraj je samostatně spravován zastupitelstvem. Dalšími orgány kraje jsou hejtman kraje, rada kraje, krajský úřad a též zvláštní orgány zřízeny dle zákona (Marková 2000).

Zastupitelstvo se skládá z členů zastupitelstva, kteří jsou voleni v krajských volbách jedenkrát za čtyři roky. S přihlédnutím k tomu, že prezident České republiky musí volby vyhlásit 90 dnů před jejich konáním, přičemž se volby musí konat ve lhůtě 30 dnů před skončením posledního funkčního období, připadá nejpozdější termín krajských voleb na počátek říjen 2016 (zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů).

Tab. č. 3: Počet členů zastupitelstva kraje

Počet obyvatel kraje (k 01.01. toho roku, ve kterém se konají volby)	Počet členů zastupitelstva kraje
do 600 000	45
nad 600 000 do 900 000	55
nad 900 000	65

Zdroj: zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), § 31 odst. 1

Zastupitelstvu kraje přísluší rozhodovat o důležitých otázkách, z nichž některé mají významné finanční důsledky. Zastupitelstvo kraje je oprávněno rozhodovat o programu rozvoje kraje; o koncepci rozvoje cestovního ruchu; o poskytování dotací; o majetku ve vlastnictví kraje; o dopravní obslužnosti a jiné (Peková 2011).

Zastupitelstvo kraje obdobně jako zastupitelstvo obce může zřizovat jako své poradní a iniciativní orgány výbory. Shodná s obcemi je tu i povinnost zřídit vždy finanční a kontrolní výbor. Dále je možné zřídit i další výbory např. výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost či výbor pro národnostní menšiny, jestliže se k jiné než české národnosti hlásí alespoň 5 % občanů dle posledního sčítání lidu (zákon č. 129/2000 Sb., o krajích).

Členové zastupitelstva volí ze svých řad hejtmana kraje, který zastupuje kraj navenek. Zodpovídá se zastupitelstvu a je mimo jiné odpovědný za zajištění přezkumu hospodaření kraje. V nepřítomnosti hejtmana zastupují náměstci hejtmana (zákon č. 129/2000 Sb., o krajích).

Rada kraje působí jako výkonný orgán kraje v rámci samostatné působnosti. Zodpovídá se zastupitelstvu kraje. Pravomoce rady kraje jsou taxativně vymezeny v zákoně o krajích, v ostatních záležitostech rozhoduje zastupitelstvo kraje. Rada zřizuje jaké své poradní a iniciativní orgány komise, které přijímají úkoly od rady kraje a té se také zodpovídají ze své činnosti (Marková 2000).

Krajský úřad je výkonným orgánem v přenesené, ale i samostatné působnosti. Tvoří jej zaměstnanci kraje a v čele stojí ředitel, též zaměstnanec kraje. Ředitel se z plnění úkolů v samostatné působnosti zodpovídá hejtmanovi kraje. Povinnosti v přenesené působnosti plní na základě zvláštních zákonů. Dle zákona o krajích jsou někteří zaměstnanci kraje dle výkonu funkce povinni vykonat zkoušku zvláštní odborné

způsobilosti. Tato povinnost by měla přispět k zvyšování efektivity veřejné správy (zákon č. 129/2000 Sb., o krajích).

1.3 Vztah mezi obcemi a kraji

Spolupráce mezi krajem a obcemi v jeho územním obvodu, ale i mezi kraji a obcemi navzájem, je nepostradatelná pro efektivní výkon samosprávy i přenesené působnosti. Neméně důležitá je i spolupráce mezi územní samosprávou a příslušnými ministerstvy ČR v podobě poskytnuté odborné pomoci či metodických informací. Těmito nástroji by mělo docházet ke koordinaci činností obcí i krajů. Zabezpečením vzájemné informovanosti mezi obcemi a kraji dochází ke sjednocování jejich postupů při zajišťování veřejných statků, poskytování služeb občanům a zvyšování efektivity výkonu územní samosprávy (Peková 2011).

V oblasti samostatné působnosti kraj nemůže zasahovat či ovlivňovat činnost obcí. Dozor nad výkonem samostatné působnosti provádí Ministerstvo vnitra. Obec je povinna se při výkonu činností v samostatné působnosti řídit platnými právními předpisy a zákony (Provazníková 2015). Například při vydávání obecně závazných vyhlášek musí obec respektovat skutečnost, že obecně závazná vyhláška nesmí být v rozporu s právními předpisy platnými v době vydání obecně závazné vyhlášky. Tuto skutečnost kontroluje a dozoruje Ministerstvo vnitra, které podává ke každé nové obecně závazné vyhlášce právní rozbor a v případě zjištění rozporu se zákony ČR vyzve obec k nápravě.

Kraje prostřednictvím svých krajských úřadů dohlíží na činnost obcí v rámci přenesené působnosti. Vztahuje se například na vydávání nařízení obce, kde krajský úřad zkoumá, zda nejsou v rozporu s platnými právními předpisy ČR, podobně jako je tomu u vydávání obecně závazných vyhlášek (Vavrochová, Kuš 2012).

Dále na žádost obce provádí krajský úřad přezkoumání hospodaření územního samosprávného celku za uplynulý kalendářní rok. Pokud obec nepožádá o přezkoumání hospodaření příslušný krajský úřad, je povinna krajskému úřadu oznámit, že přezkoumání hospodaření bude proveden auditorem. Jak již bylo řešeno výše, starosta obce zodpovídá za včasné podání žádosti o přezkoumání hospodaření obce či za podání informace o přezkoumání hospodaření obce auditorskou společností ve lhůtě do

30. června následujícího roku (zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a svazků obcí).

Dozor kraje a ministerstva nad činností obcí by měl být většinou poradenského, metodického a preventivního charakteru, k represivním opatřením by se mělo přikročit jen výjimečně (Provazníková 2015).

2 Financování územních samosprávných celků

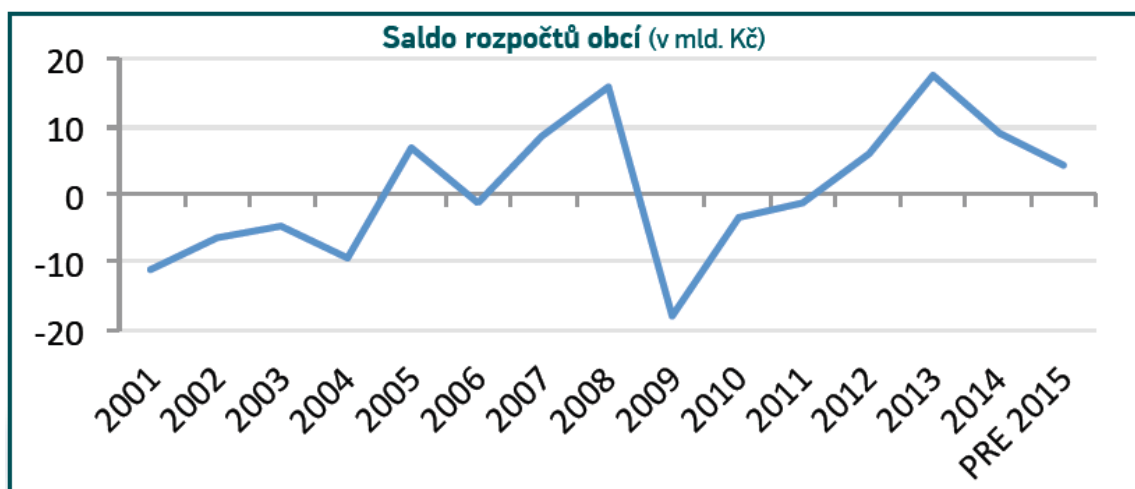
Územní samosprávné celky, ačkoli jsou dle zákona nezávislé na státu, jsou státem ovlivňovány v rámci finančního hospodaření prostřednictvím legislativy. Důvodem tohoto ovlivňování je snaha o soulad hospodaření obcí s hospodářskou a stabilizační politikou státu. Stát stanovuje fiskální pravidla, která jsou uzákoněna a územní samospráva je povinna se jimi řídit (Peková 2011).

Tato pravidla obsahuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Tento právní předpis stanovuje vytváření rozpočtů obcí, definuje funkci, postavení i obsah rozpočtů. Dále zákon definuje, dle jakých pravidel obec může hospodařit se svými financemi (Pavlásek, Hejduková 2011).

Cílem hospodaření obcí není dosahování zisku, tak jak je tomu v podnikatelské sféře. Přesto se na finanční hospodaření obcí se vztahují hlavní zásady finančního řízení. Mezi tyto zásady patří hospodárnost, účelnost, efektivita. Dále by obce při své činnosti měly dodržovat zásadu spravedlnosti, prostředí a etiky (Otrusínová, Kubičková 2011).

Prognóza hospodaření obcí i krajů v roce 2016, zveřejněná v odborném periodiku *Obec a finance* č. 1/2016, předpokládá pozitivní vývoj hospodaření ÚSC. Očekává se, že hospodaření ÚSC v roce 2016 skončí přebytkem tak, jako tomu bylo v letech předcházejících. Reálně vše záleží na vývoji daňových příjmů a čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie (Matej, *Obec a finance* 1/2016).

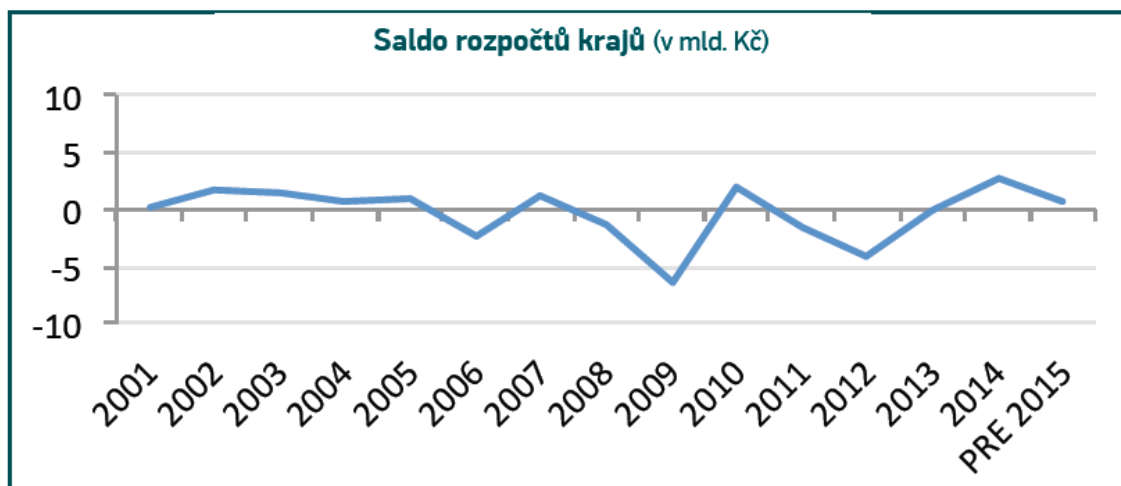
Obr. č. 2: Vývoj salda hospodaření obcí v letech 2001 - 2015



Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2016

Z obrázku je zřejmé, že obce vykazují přebytek hospodaření od roku 2012. Dále příjmy obcí pozitivně ovlivnila novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní s účinností od 01.01.2013.

Obr. č. 3: Vývoj salda hospodaření krajů v letech 2001-2015



Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2016.

Z obrázku vyplývá, že kraje oproti obcím hospodařili s mírným deficitem.

Mezi nejdůležitější úkoly, které musí zajišťovat územní samospráva, patří úkoly, které vykazují ekonomický charakter. Mezi takové úkoly patří zajišťování veřejných statků různého druhu. Finančním nástrojem, kterým obce zabezpečují plnění těchto úkolů, je rozpočet (Peková 2011).

2.1 Rozpočet a rozpočtový výhled ÚSC

Rozpočet ÚSC je možné definovat jako finanční plán, který je sestavován na dobu jednoho kalendářního roku, a kterým se obec po tuto dobu řídí v oblasti svého hospodaření. Jedná se o základní nástroj finančního hospodaření ÚSC (Otrusinová, Kubíčková 2011).

Rozpočet je tokovou veličinou, jelikož se v příslušném rozpočtovém období hradí z došlých příjmů rozpočtované výdaje. S ohledem na uvedenou skutečnost je rozpočet bilancí, jež porovnává příjmy a výdaje daného rozpočtového období. Hospodaření charakterizuje následující vztah:

$F_1 + P - V = F_2$ kde: F_1 udává stav financí v rozpočtu na začátku období,
P značí příjmy,
V značí výdaj,
 F_2 udává stav financí v rozpočtu na konci období.

Pokud platí, že $F_2 > F_1$, pak vzniká finanční rezerva, jež je možné použít v rámci hospodaření v dalším roce. Pokud nastane situace, kdy $F_1 > F_2$, je nutné vyrovnaní bilance za použití rezerv z minulých období či jiných zdrojů (Provazníková 2015).

Rozpočet lze tedy chápat jako finanční plán či finanční bilanci. Existuje však ještě třetí možná úloha rozpočtu. Tato úloha spočívá v používání rozpočtu jako nástroje k prosazování plánovaných cílů obecní politiky. Výdaje, jež jsou v rozpočtu plánovány, určují, jaké akce a aktivity budou obcí v rozpočtovém období podporovány (Císařová, Pavel 2008).

Rozpočet obsahuje příjmy, výdaje a vytváření a použití peněžních fondů, které neprobíhají mimo rozpočet. Rozpočet obce je finančně propojen s rozpočtem státu i rozpočtem kraje na základě poskytnutých dotací či návratné finanční pomoci. V případě, že obec provozuje podnikatelskou činnost, pak výsledky této činnosti se vedou mimo rozpočet. Hospodářský výsledek z podnikatelské činnosti se do rozpočtu obce promítne v závěrečném účtu (Marková 2000).

Podkladem pro sestavování rozpočtu je rozpočtový výhled. Rozpočtový výhled definuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů jako pomocný nástroj využívaný pro střednědobé finanční plánování rozvoje nebo hospodaření obce. Tento výhled se zpravidla sestavuje na 2-5 let, které následují po roce, v němž se schvaluje roční rozpočet (zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

„Rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. U dlouhodobých závazků se uvedou jejich dopady na hospodaření územního samosprávného celku nebo svazku obcí po celou dobu trvání závazku.“ (zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 3).

Ve výše uvedeném zákoně není stanovena lhůta, kdy má být rozpočtový výhled schválen. Může být tedy schválen i v jiném termínu než rozpočet obce. V zákoně

o obcích, v § 84, není taxativně stanovena pravomoc zastupitelstva o schvalování rozpočtového výhledu. Ovšem za předpokladu, že rozpočet obce vychází z rozpočtového výhledu je logické, aby i rozpočtový výhled podléhal projednání a schválení v zastupitelstvu obce.

2.1.1 Rozpočtová skladba

Obce, kraje a stát disponuje s rozdílnými a různými druhy příjmů a výdajů, a to dle jejich kompetencí. Rozpočtová skladba či rozpočtová klasifikace slouží k porovnání příjmů a výdajů těchto rozdílných rozpočtů, a to jak prostorově (porovnává jednotlivé rozpočty totožné úrovně) tak i časově (porovnává různá období). Pro splnění tohoto úkolu je tedy rozpočtová skladba závazná pro všechny rozpočty a jednotná v členění příjmů a výdajů na základě daných znaků, pravidel a zásad (Provazníková 2015).

Rozpočtovou skladbu upravuje vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Tato vyhláška byla již několikrát novelizována, aby splňovala požadavky v mezinárodním srovnávání. Důležitou novelizací vyhlášky byla novela č. 440/2006 Sb., o rozpočtové skladbě, jež zahrnovala významné změny v členění příjmů a výdajů. V současné době platí třináctá novela č. 362/2014 Sb.

„Rozpočtová skladba umožňuje:

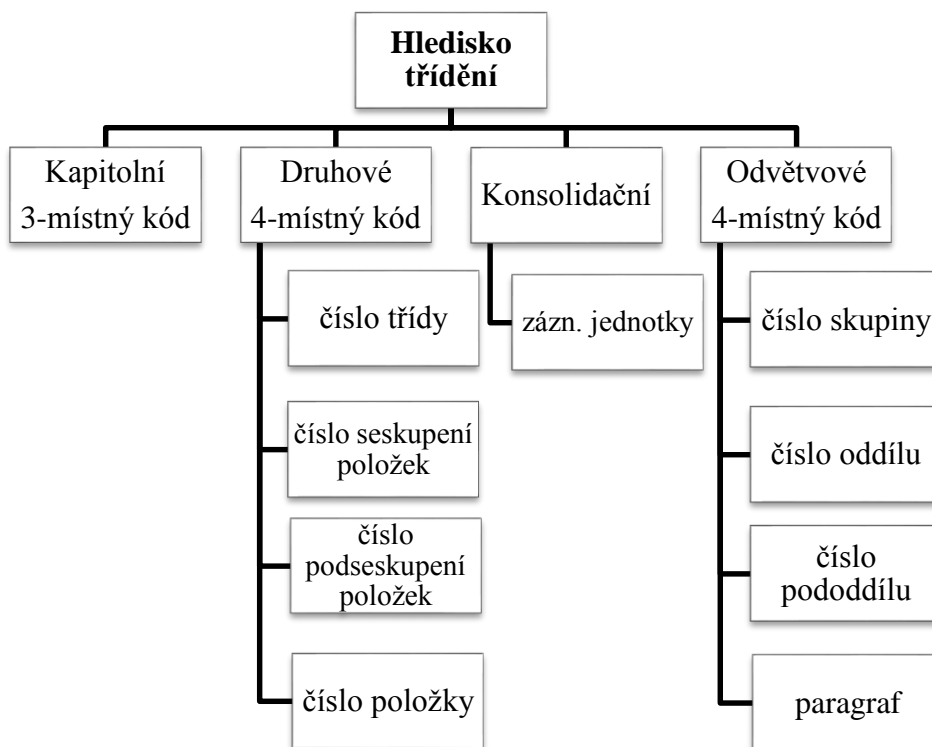
- zabezpečit jednotnost a přehlednost veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů v rozpočtové soustavě;
- analyzovat příjmy a výdaje v rozpočtové soustavě, v čase i prostorově včetně komparace – mezi obcemi, mezi kraji i pro mezinárodní srovnání (včetně poskytování potřebných informací EU – Eurostatu apod.);
- sumarizovat příjmy a výdaje za celou rozpočtovou soustavu s využitím tzv. konsolidace, která umožňuje eliminovat riziko několikanásobného načítání určité operace, např. v případě dotací;
- zajistit potřebné informace a jejich využití v rozpočtové politice i na úrovni územní samosprávy – obce, resp. kraje“ (Peková 2011, s. 409).

Rozpočtová skladba se neuplatní v případě podnikatelské činnosti územního samosprávného celku a v případě příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem je stát, obec nebo kraj (Netolický 2008).

Rozpočtová skladba umožňuje čtyři druhy třídění příjmů a výdajů:

- kapitolní – pro územní samosprávné celky je nepovinné. Povinnost tohoto třídění je stanovena pouze pro státní rozpočet.
- druhové – jedná se o základní třídění. Jedná se o třídění finančních operací na příjmy, výdaje a financování;
- odvětvové – příjmy a výdaje se člení dle odvětví;
- konsolidační – slouží k eliminaci duplicity v případě interních peněžních operací a převodů (Schneiderová 2014).

Obr. č. 4: Rozpočtová skladba v ČR



Zdroj: Provazníková 2015, vlastní zpracování 2016

2.1.2 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces lze definovat jako skupinu činností, které mají za úkol vytvořit, naplňovat a vykazovat rozpočet. Jedná se o každoročně se opakující postup daných kroků, které začínají sestavováním rozpočtu a končí vyhodnocením plnění rozpočtu a kontrolou (Císařová, Pavel 2008).

V zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů není přímo stanoven postup rozpočtového procesu. Z tohoto důvodu není rozpočtový proces u všech obcí stejný, odlišuje se zejména od velikosti obce. Některé základní fáze však zůstávají u všech obcí stejné. Do těchto fází patří příprava, schvalování, čerpání, kontrola (Sedmíhradská 2016).

Přípravu rozpočtu provádí ve většině obcí finanční výbor. Tento výbor shromáždí požadavky vedoucích odborů a zastupitelů, které zohlední při přípravě rozpočtu. Dále při sestavování rozpočtu je nutné vycházet z vývoje hospodaření minulých let a správně odhadnout vývoj budoucích příjmů dle státem plánovaného plnění daní. Důležité je reálně odhadnout výdaje s ohledem na plánované investice obce a pokrytí běžných provozních výdajů (Sedmíhradská 2016).

Rozpočet je nutné zpracovat s ohledem na jeho vztah k státnímu rozpočtu a rozpočtu kraje. Pokud se obec účastní některého z programů, které jsou financovány z rozpočtu Evropské unie, musí toto zohlednit i ve svém plánovaném rozpočtu (zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 11).

Po ukončení fáze přípravy rozpočtu je návrh rozpočtu zveřejněn minimálně po dobu 15 dnů na úřední desce úřadu a zároveň na elektronické úřední desce úřadu. Na elektronické úřední desce je zveřejněno úplné znění návrhu rozpočtu. Na fyzické úřední desce může být zveřejněna část návrhu rozpočtu, kde jsou obsaženy příjmy a výdaje v druhovém třídění dle rozpočtové sklady (zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 11).

Po zveřejnění návrhu rozpočtu je tento předkládán k projednání a schválení zastupitelstvu obce jako volenému orgánu obce. V přípravné fázi může být návrh rozpočtu projednáván například ve finančním výboru či v radě obce. Avšak pouze zastupitelstvo je v souladu s § 84 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) oprávněno schvalovat návrh rozpočtu. V průběhu roku mohou nastat

situace, které nebylo možné předvídat, a vyžadují změnu již schváleného rozpočtu. Tyto změny v rozpočtu projednává a schvaluje též zastupitelstvo formou rozpočtových opatření (Císařová, Pavel 2008). Zastupitelstvo může pravomoc týkající se rozpočtových opatření svěřit do kompetence radě obce, ovšem v tomto případě je vhodné stanovit jistá pravidla a omezení a tím definovat kompetenci rady obce při schvalování změny rozpočtu.

Po schválení návrhu rozpočtu v zastupitelstvu obce může být schválený rozpočet vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový. Samozřejmě nejlepší je rozpočet vyrovnaný. V případě přebytkového rozpočtu musí zastupitelstvo zároveň určit, ke kterému účelu bude přebytek použit, například splátky úvěrů z minulých let. Pokud je rozpočet schválen jako schodkový, je nutné určit, z jakých zdrojů bude schodek rozpočtu financován. Může se jednat o budoucí výnosy, smluvně zabezpečenou půjčku, úvěr apod. (Provazníková 2015).

Během kalendářního roku provádí finanční výbor obce průběžnou kontrolu čerpání rozpočtu na základě předložených účetních výkazů předložených mu ke kontrole ekonomickým odborem města či hlavní účetní obce (Sedmihradská 2016).

Po ukončení kalendářního roku a zároveň rozpočtového období se výsledky hospodaření obce zpracovávají do závěrečného účtu. Tento závěrečný účet obsahuje informace o plnění příjmů a výdajů, a to v členění dle rozpočtové skladby. Dále poskytuje údaje o hospodaření s majetkem obce a dalších finančních operacích. Součástí je též vypořádání finančních vztahů k státnímu rozpočtu, rozpočtu krajů (Otrusínová, Kubičková 2011).

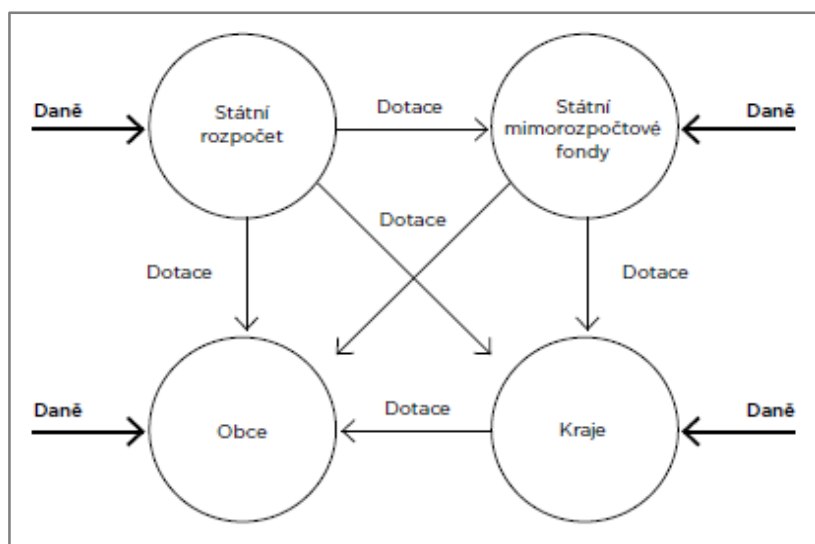
Ustanovení § 17 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů stanovuje obci povinnost nechat výsledek hospodaření v rozpočtovém období přezkoumat externím auditorem nebo auditorskou společností, přičemž náklady hradí obce ze svého rozpočtu. Dle ustanovení § 42 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) je další alternativou možnost požádat o přezkoumání hospodaření obce krajský úřad, zde náklady obci nevznikají. Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření obce je vždy součástí závěrečného účtu (zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, § 17 odst. 5).

2.2 Příjmy

Příjmy, které plynou do obecních rozpočtů, jsou různého druhu a lze je rozdělit do dvou základních skupin. Příjmy nenávratného charakteru a návratného charakteru. Nenávratnými příjmy se rozumí příjmy daňové, nedaňové, kapitálové (tyto skupiny tvoří příjmy vlastní). Do nenávratných příjmů náleží i přijaté dotace (příjem cizí). Návratnými příjmy jsou především vypůjčené finance (úvěry, půjčky), které je obec povinna za stanovených podmínek vrátit, tedy splatit (Provazníková 2015). Základní druhové rozdělení příjmů je znázorněno v příloze B.

Daňové příjmy mají velký podíl v celkové skladbě příjmů územních rozpočtů a jsou tak pro obce velmi důležité. Tyto příjmy lze dále rozdělit na daně svěřené, výnos náleží do pouze do rozpočtu příslušné obce (např. daň z nemovitosti) a daně sdílené. Na výnosu daní sdílených participuje více složek rozpočtové soustavy. Procentuelní podíl na výnosu daní sdílených určuje každoročně Ministerstvo finanční ČR vyhláškou (Císařová, Pavel 2008). Schéma rozpočtového určení daní v roce 2016 je znázorněno v příloze C.

Obr. č. 5: Tok peněžních prostředků do rozpočtu obce



Zdroj: *Rozpočet obce.cz, 2016*

Do skupiny daňových příjmů lze také zařadit správní poplatky a místní poplatky (Provazníková 2015). Správní poplatky jsou obce povinny vybírat, jelikož jim to předepisuje zákon o správních poplatcích č. 634/2004 Sb. Tento zákonný předpis také

určuje výši správních poplatků za jednotlivé správní úkony. Není v pravomoci obce rozhodovat o výši správních poplatků či je jinak měnit. Obec je povinna respektovat výši správních poplatků uvedenou v sazebníku zákona o správních poplatcích. Uvedený zákon dále určuje, které skupiny či jednotlivce lze od těchto poplatků osvobodit, čili poplatek úplně prominout, nebo ho snížit.

Místní poplatky představují v objemu daňových příjmů obce malý podíl. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích stanovuje, jaké poplatky mohou obce požadovat, kdo je platí, horní hranici sazby poplatku, či osvobození od poplatků. Místní poplatky se pro občany stávají obligatorní, pokud obec vydá obecně závaznou vyhlášku, kterou poplatky zavede. V obecně závazné vyhlášce obec stanoví podrobnější podmínky úhrady poplatků, jejich konkrétní výši, ohlašovací povinnost, zánik a vznik povinnosti uhradit poplatek či stanoví, která skupina obyvatelstva obce je od poplatku osvobozena, přičemž musí respektovat zákon o místních poplatcích (Pavlásek, Hejduková 2011).

Dle § 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích mohou municipalita vybírat poplatky ze psů, lázeňský nebo rekreační pobyt, užívání veřejného prostranství, ze vstupného, ubytovací kapacity, povolení k vjezdu autem do určených míst či části obce, likvidaci odpadů, zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na vodovod a kanalizaci. Zákon byl již několikrát novelizován, k poslední novelizaci došlo zákonem č. 266/2015 Sb., s účinností od 01.01.2016. Tato novela zavedla několik důležitých změn: osvobození některých skupin poplatníků, zrušena odpovědnost za úhradu poplatku nezletilého či opatrovance, možnost prominutí poplatku (Ministerstvo vnitra ČR, Metodický materiál 2016). Těmto změnám musely obce přizpůsobit své obecně závazné vyhlášky tak, aby byly v souladu s platnými zákony ČR.

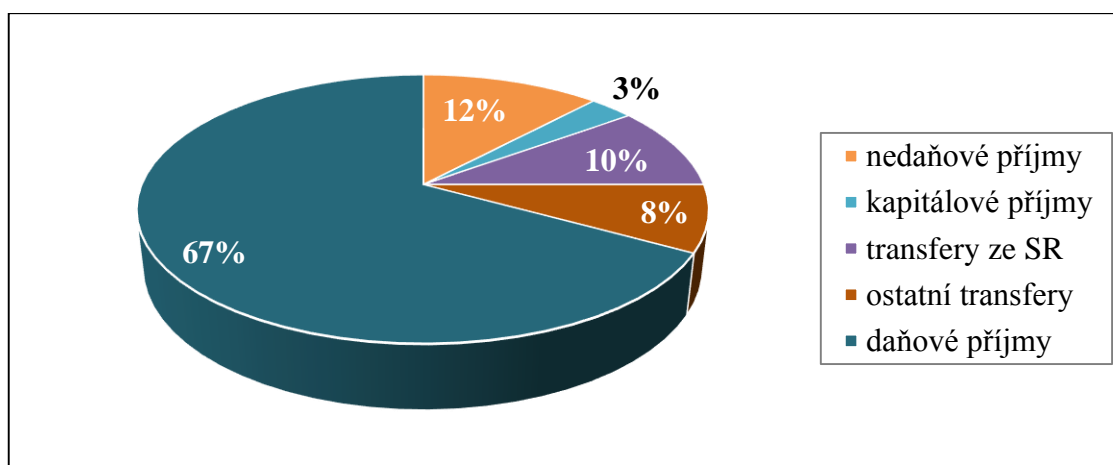
Nedaňové příjmy tvoří další skupinu příjmů obce. Těmito příjmy jsou příjmy z vlastního podnikání obce, příjmy z pronájmu majetku, příjmy od různých organizací. Tyto obec může ovlivnit svým rozhodováním, hospodařením a svými finančními aktivitami (Císařová, Pavel 2008)

Kapitálové příjmy jsou příjmy vzniklé prodejem majetku územního samosprávného celku, příjmy z prodeje akcií či výnosy z vlastněných cenných papírů. Hlavní

charakteristickou kapitálových příjmů je skutečnost, že představují jednorázový, neopakovatelný příjem (Peková 2011).

Dotace představují druhý nejdůležitější zdroj financování rozpočtů obcí. Obcím jsou vypláceny dotace účelové, a to jak na provozování běžné činnosti tak i dotace investiční, neboli kapitálové. Pokud obec nemusí žádat o poskytnutí dotace a dotace je jí přidělována automaticky, jedná se o nárokovou dotaci (dotace na výkon státní správy). Pokud obec musí splnit určité podmínky a o dotaci požádat, jedná se o dotaci nenárokovou. Jak název napovídá, dotace nemusí být obci poskytnuta, záleží na konkrétním dotačním programu (Provazníková 2015).

Obr. č. 6: Výše jednotlivých druhů příjmů obcí v roce 2015



Zdroj: Ministerstvo financí ČR, vlastní zpracování 2016.

Z obrázku je patrné, že daňové příjmy se nejvíce podílejí na příjmové stránce rozpočtu obcí. Dle informací Ministerstva financí dostupných v odkazu výše, činily celkové příjmy obcí v roce 2015 254,3 mld. Kč.

2.3 Výdaje

Podobně jako je tomu u příjmů i výdaje můžeme rozdělit dle rozpočtové sklady na členění druhové a členění odvětvové. Nejzákladnější dělení výdajů je však na výdaje běžné a kapitálové (Císařová, Pavel 2008).

První skupina výdajů je charakteristická tím, že se každoročně opakuje a nemá investiční charakter. Patří sem např. výdaje na nákup zboží, služeb, energií, platy zaměstnanců MěÚ, odměny pro členy zastupitelstva (Češková, Kinšt 2011).

Kapitálové výdaje financují dlouhodobé investiční potřeby obce. Dlouhodobým a investičním charakterem se odlišují od výdajů běžných. Do kapitálových výdajů náleží např. výdaje na místní komunikace, nemovitosti, nákup cenných papírů, vodovod, kanalizace, atd. (Břeň, Obec a finance č. 5/2011).

Dle § 9 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, obec hradí ze svého rozpočtu zejména:

- závazky, které obci vznikají při plnění povinností, které jí ukládá zákon, uzavřených smluv nebo při spolupráci s jinou obcí či jinými subjekty,
- výdaje vynaložené na údržbu majetku obce,
- výdaje, vyplývající z výkonu státní správy v přenesené působnosti,
- výdaje na úhradu úroků z půjček a úvěrů,
- výdaje na podporu spolků vykonávajících veřejně prospěšnou činnost a podporu podnikání (Břeň, Obec a finance č. 5/2011).

Dále výdaje můžeme rozdělit dle rozpočtové sklady na členění druhové a členění odvětvové. Těmto výdajům jsou přiřazovány čtyřmístné kódy, ze kterých je možné určit, kam výdaj směřoval (Císařová, Pavel 2008). Základní schéma druhové struktury výdajů je uvedeno v příloze D.

2.4 Hodnocení hospodaření ÚSC a jeho důležitost

Vykonávání hodnocení hospodaření obce v pravidelných časových intervalech, většinou jedenkrát za rok, analyzování výsledků takového hodnocení a na základě těchto výsledků přijímání potřebných opatření, to vše je souborem důležitých činností. Takto získané informace jsou významné pro zastupitele, jelikož vypovídají o účinnosti jimi přijatých rozhodnutí a vlivu takovýchto rozhodnutí na hospodaření obce. Tyto informace jsou neméně významné pro občany, kteří se zajímají o hospodaření své obce a nakládání s veřejnými prostředky.

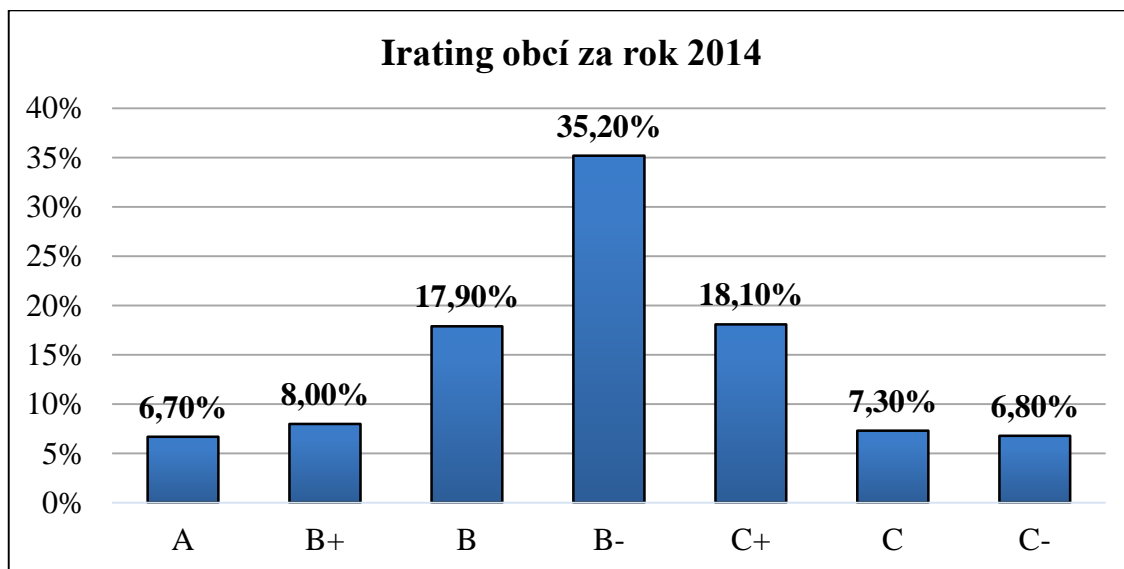
Informace o hospodaření obce jsou podkladem i pro poskytovatele dotací, zvláště investičních. Informace vypovídají o finanční situaci obce, zda by nakládala s dotací oprávněně či zda je schopna poskytnout případnou finanční spoluúčást.

Hodnotit hospodaření obce lze několika způsoby. Různé způsoby hodnocení hospodaření mají také různé vypovídací schopnosti. Hodnotit lze anketou, vybranými

ukazateli, ratingem. Při slovním hodnocení v podobě ankety či průzkumu je důležité a obtížné správně formulovat otázky a správně vyhodnotit získané odpovědi. K hodnocení hospodaření lze využít i některých ukazatelů. K jednoduchým ukazatelům se řadí např. růst obyvatel či růst rozpočtových příjmů. Dále lze využít ukazatele poměrové, kterými lze srovnávat obce navzájem. Jedná se zejména o ukazatele přepočtené na hlavu, tedy na obyvatele. Do této skupiny ukazatelů lze zařadit podíl kapitálových výdajů na celkových, cizích zdrojů na aktivech apod. Je však důležité si uvědomit, že výklad výsledků poměrových ukazatelů nemusí být vždy jednoznačný a je nutné přihlédnout k situaci a okolnostem při výpočtu těchto ukazatelů (Kameníčková, Moderní obec č. 11/2015).

Další možností jak vyhodnotit hospodaření obce je využitím ratingu, který stanovuje míru rizika, že obec splní své závazky plynoucí zejména z přijetí úvěru. Rating může mít podobu automatizovaného přístupu nebo expertního posouzení. V případě automatizovaného přístupu se pracuje s velkým množstvím subjektů, které lze vyhodnotit najednou. Z tohoto důvodu je automatizovaná přístup vhodný pro obce. Oproti tomu expertní posouzení je rating konkrétního daného subjektu či obce, vyhodnocení trvá delší dobu, je nutné zpracovat velké množství informací. Náročnosti tohoto hodnocení pak odpovídá i cena. Alternativou je irating. Jedná se o specifickou formu ratingu a vychází z kombinace dvaceti finančních ukazatelů (dluh v přepočtu na obyvatele, dluhová služba, likvidita) a sedmi nefinančních ukazatelů, jež ovlivňují výdaje obce např. infrastruktura obce, věk obyvatel apod. Irating má sedm stupňů hodnocení. Od A+ (bez rizika) po nejhorší C- (velmi rizikové), (Kameníčková, Obec a finance č. 1/2016).

Obr. č. 7: Irating obcí za rok 2014



Zdroj: Obec a finance č. 1/2016 s. 18-20, vlastní zpracování

Z obrázku je zřejmé, že více než třetina z celkového počtu obcí získala průměrné hodnocení.

Hospodaření obcí každoročně monitoruje Ministerstvo financí ČR, které hodnotí informativní a monitorující ukazatele. Obce, které nesplňují limity celkové likvidity a podíl cizích zdrojů, jsou obeslány dopisem se žádostí o vysvětlení stávajícího stavu a stanovisko zastupitelstva. Účelem tohoto monitoringu je vedení obcí k lepšímu hospodaření se svěřenými prostředky (Ministerstvo financí ČR 2016).

3 Představení města Kožlany

Město Kožlany se nachází na rozhraní okresů Plzeň-sever a Rakovník, 5 km východně od města Kralovice. Svoji polohou na hranici okresů má vztah k středočeskému i plzeňskému kraji. Město Kožlany se rozkládá podél silnice na Rakovník a je známé svým typickým protáhlým půdorysem (Bukačová, Fák 2009).

Obr. č. 8: Půdorys města Kožlany



Zdroj: Mapy.cz, 2016

Znak města Kožlany rozdělen na dvě části. V dolní části jsou patrné dva bílé a dva modré pruhy. Horní část znaku je purpurové barvy s vyznačením kozla s černými chlupy, rohy směřujícímu vpřed s válečnou sekerou a rukavicemi (Čarek 1985).

Obr. č. 9: Znak města Kožlany



Zdroj: Město Kožlany, 2016

3.1 Historie

První zmínka o Kožlanech se datuje roku 1230. Městečko Kožlany vzalo původ za Přemysla Otakara I., který zde vystavěl lovcí dvorec. Kožlany byly na městečko povýšeny Otou z Kožlan roku 1313. Roku 1351 Karel IV. zvláštním majestátem

obnovil povýšení na městečko s právem trhů. Vznikla obchodní cesta, která také určila protáhlý půdorys města. V roce 1472 král Vladislav II udělil městečku Kožlany výše uvedený znak, který se užívá do současné doby (Augustin 1997).

V Kožlanech se 28.05.1884 narodil druhý československý prezident Eduard Beneš. S městem je spojeno hlavně dětství Eduarda Beneše, kdy navštěvoval místní obecní školu. Po studiích odešel do Prahy a poté do Francie. V roce 1946 bylo v budově bývalé obecní školy zřízeno muzeum Dr.E.Beneše, které je v provozu do současné doby (Město Kožlany, Naučná stezka 2016).

3.2 Současnost

V současnosti má město Kožlany 1409 obyvatel. Město zřizovatelem příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola Dr.E.Beneše Kožlany, která nese název slavného kožlanského rodáka. V blízkosti školy se nachází víceúčelové hřiště s osvětlením, které nabízí všem zájemcům sportovní vyžití všeho druhu. Volný čas lze využít návštěvnou kulturních památek, rybníka Vožeháku, muzea Dr. E. Beneše, židovského hřbitova apod. (Strategický plán rozvoje města 2016).

Lékařskou péči v Kožlanech poskytuje ordinace praktického lékaře, stomatologa a dětského lékaře. Ve městě se nachází dům s pečovatelskou službou, řada obchodů s potravinami, knihovna, kostel, hřbitov (Město Kožlany 2016).

Ke kulturnímu vyžití slouží budova bývalé sokolovny, která v současné době slouží jako kulturní sál ke konání nejrůznějších kulturních akcí, přednášek a plesů. Ve městě působí řada spolků (chovatelé, zahrádkáři, myslivci, včelaři). Nejen o požární bezpečnost se stará jednotka sboru dobrovolných hasičů, jejímž zřizovatelem je město (Strategický plán rozvoje města 2016).

V současné době je město vlastníkem a provozovatelem kanalizačního řadu a vodovodní sítě (Strategický plán rozvoje města 2016).

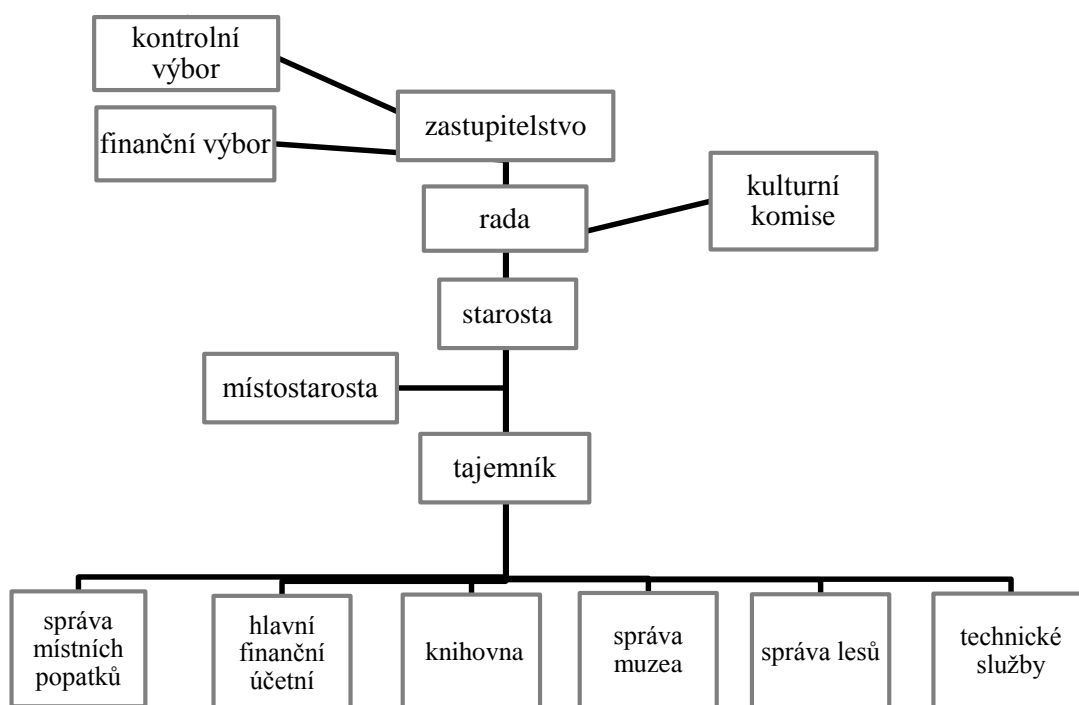
Město má pětičlennou radu, která se schází dle potřeby, nejdéle však jedenkrát za tři týdny a patnáctičlenné zastupitelstvo, které se schází jedenkrát za tři měsíce. Rada města zřizuje kulturní komisi. V čele města Kožlany stojí starosta Mgr. Vladimír Příbyl (Město Kožlany 2016).

3.3 Městský úřad

Městský úřad Kožlany vykonává státní správu v základním rozsahu s pověřením I. stupně a je tedy tzv. jedničkovou obcí. Přenesenou působnost vykonává ve svém správním obvodu, který je shodný s územím obce. Dále je Městský úřad Kožlany pověřen vedením matriční agendy, kterou vykonává ve svém správním obvodu i na území obce Černíkovice dle prováděcí vyhlášky č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů.

Organizační struktura městského úřadu je jednoduchá. Všichni zaměstnanci jsou podřízeni tajemníkovi, který je vedoucím městského úřadu a zodpovídá za řádný chod úřadu. Organizační struktura tohoto úřadu je zvolena jako liniová, což je typické pro převažující část menších úřadů (Dufková 2014).

Obr. č. 10: Organizační struktura města a MěÚ Kožlany



Zdroj: Město Kožlany, vlastní zpracování

4 Charakteristika finančního hospodaření města

Pojem finanční hospodaření municipalit, lze charakterizovat jako hospodárné využití příjmů plynoucích do rozpočtu k zajištění veřejných statků a uspokojování potřeb občanů a udržování ekvilibria s výdaji potřebnými k pokrytí nákladů na činnost obce a obecního úřadu.

V této části bakalářské práce je provedena charakteristika finančního hospodaření města Kožlany v letech 2010 – 2014. Postupně je rozebírána příjmová stránka a výdajová stránka rozpočtu města v uvedených letech. K analýze byly použity interní materiály města Kožlany. Finance roku 2015 nebyly do této analýzy zahrnuty, jelikož ještě nebyl schválen závěrečný účet města za rok 2015, který bude zveřejněn v červnu 2016 před jeho projednáním v zastupitelstvu města. V bakalářské práci se využívají rozpočty města pro jednotlivé roky s vyloučením konsolidace. Rozpočty jsou tedy očištěny o převody z rozpočtových účtů a vlastním rozpočtový účtům.

4.1 Příjmy v letech 2010 - 2014

Jednou ze stránek rozpočtu jsou příjmy, které lze rozčlenit dle druhového hlediska třídění na daňové, nedaňové, kapitálové, přijaté dotace. Výši jednotlivých druhů příjmů znázorňuje tabulka č. 4.

Tab. č. 4: Celkové příjmy v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)

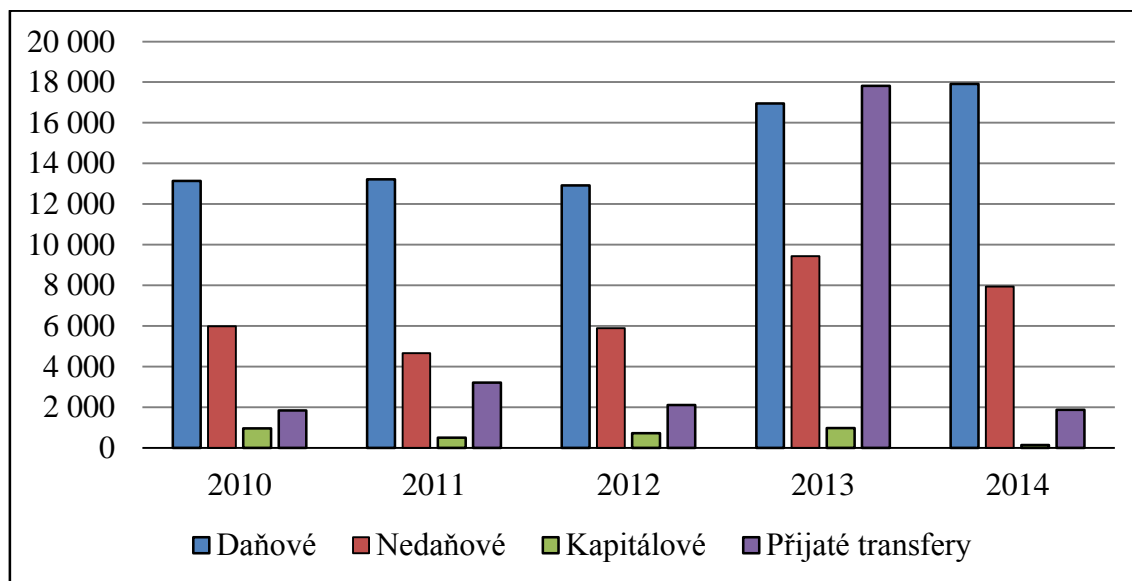
Příjmy	Rok				
	2010	2011	2012	2013	2014
Daňové	13 144	13 221	12 917	16 945	17 920
Nedaňové	5 987	4 664	5 893	9 439	7 937
Kapitálové	961	498	710	975	139
Přijaté transfery	1 838	3 208	2 106	17 819	1 862
Celkem	21 930	21 591	21 626	45 178	27 858

Zdroj: Město Kožlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování

V letech 2010 – 2012 celkové příjmy příliš nelišily, změny se projevují v řádu statisíců. V roce 2013 došlo k nárůstu celkových příjmů o přibližně 53 % ve srovnání s rokem předchozím. Nárůst o cca 24 % lze pozorovat u daňových příjmů, který byl způsoben přijetím novely zákona 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní, kde došlo k novému

nastavení změnou koeficientu výpočtu a posílení sdílených daní ve prospěch obcí. Dále se na zvýšení celkových příjmů významně podílela přijatá dotace na rekonstrukci rybníka Vožeháku ve výši 16 872 167 Kč. V roce 2014 je patrný nárůst daňových příjmů oproti rokům 2010 - 2012 jako důsledek zmiňované novely o rozpočtovém určení daní.

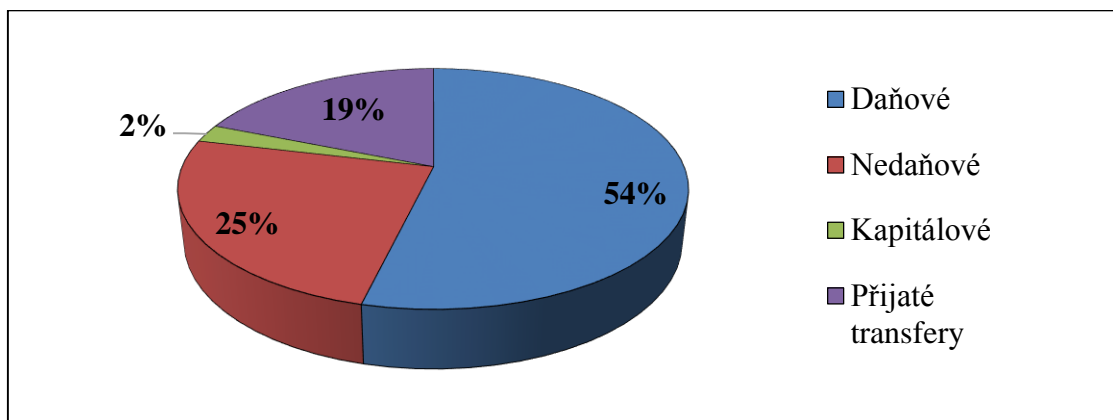
Obr. č. 11: Vývoj celkových příjmů v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)



Zdroj: Město Kožlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování

Z obrázku je zřejmé, že nejdůležitějším zdrojem příjmů jsou příjmy daňové, které byly každý sledovaný rok nejvyšší, kromě roku 2013, kdy daňové příjmy převýšily příjmy z přijatých dotací, když se městu podařilo získat dotaci na rekonstrukci rybníka Vožehák. Obrázek č. 12 znázorňuje, jak jsou jednotlivé druhy příjmy z hlediska výnosnosti významné pro rozpočet města.

Obr. č. 12: Podíl druhů příjmů na celkových příjmech v letech 2010 - 2014



Zdroj: Město Kožlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování

Nejvýznamnější daňové příjmy se podílejí na celkových příjmech 54 %. Následují je příjmy nedaňové se svými 25 %. Třetím nejdůležitějším zdrojem příjmů jsou přijaté dotace s 19% podílem. Téměř zanedbatelný podíl mají příjmy kapitálové, které zaujímají podíl na celkových příjmech ve výši 2 %.

4.1.1 Daňové příjmy

Ve sledovaných letech je podíl daňových příjmů na příjmech celkových nejvyšší a tvoří 54 % z celkových příjmů v uvedených letech. Daňové příjmy dále obsahují příjmy z místních poplatků, správních poplatků, odvody v oblasti životního prostředí (poplatky za znečišťování ovzduší, odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu a lesního pozemku) a ostatní odvody z vybraných činností a služeb (zejména výtěžek z loterií a výherních hracích přístrojů). Výše těchto příjmů je znázorněna v tabulce č. 5.

Tab. č. 5: Daňové příjmy v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)

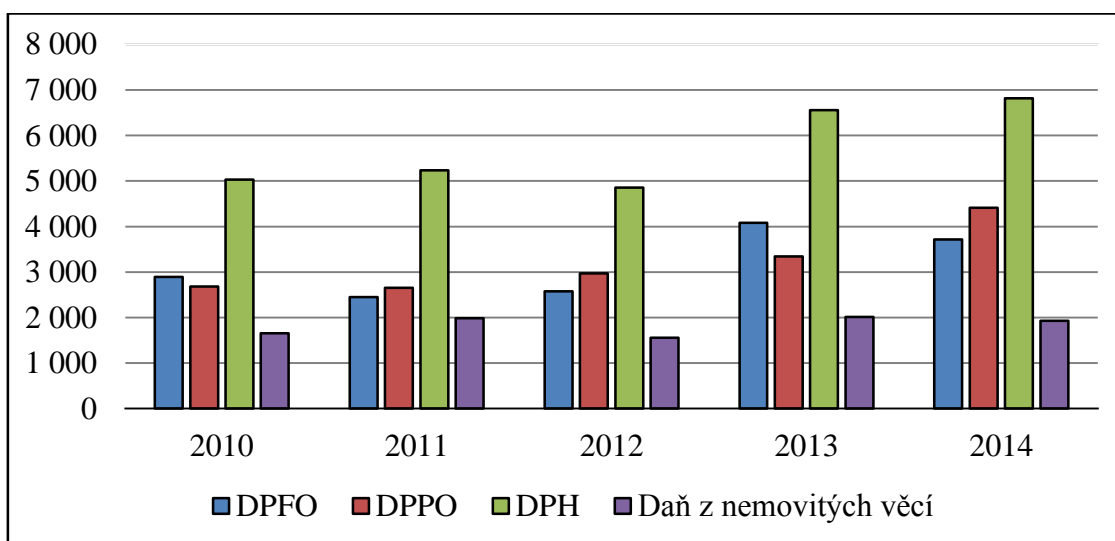
Daňové příjmy	Rok				
	2010	2011	2012	2013	2014
DPFO	2 890	2 450	2 576	4 079	3 716
DPPO vyjma obcí	2 346	2 203	2 409	2 494	3 446
DPPO za obce	336	451	562	849	1 068
DPH	5 033	5 234	4 856	6 556	6 814
Daň z nemovitostí	1 653	1 986	1 554	2 017	1 929
Správní poplatky	35	20	30	21	15

Místní poplatky	841	858	832	788	806
Odvody a poplatky v oblasti ŽP	4	5	8	3	2
Odvody z vybraných činností a služeb	7	14	90	138	124
Celkem	13 144	13 221	12 917	16 945	17 920

Zdroj: Město Kožlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování

V letech 2010 - 2012 jsou evidovány daňové příjmy ve srovnatelné výši. Od roku 2013 a dále 2014 je zaznamenána rostoucí tendence daňových příjmů. Příčiny tohoto růstu jsou analyzovány v dalších kapitolách této bakalářské práce, kde jsou analyzovány jednotlivé druhy daňových příjmů města. Vývoj daňových příjmů a jejich zvýšení od roku 2013 je patrné i z obrázku č. 13.

Obr. č. 13: Vývoj příjmů sdílených a svěřených daní 2010 - 2014 (v tis. Kč)



Zdroj: Město Kožlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování

Daň z příjmu fyzických osob, daň z příjmu právnických osob a daň z přidané hodnoty se řadí do skupiny daní sdílených. U daní sdílených se jejich výnos dělí mezi stát, kraje a obce dle zákona 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní a tvoří velmi podstatnou část příjmů obcí. Objem z těchto daní, který náleží obcím, závisí nejen na ekonomické situaci, na sazbách jednotlivých daní a na poměru, v jakém se vypočítává podíl obcí jako celku, ale také na pravidlech výpočtu objemu sdílených daní pro jednotlivé obce. O přerozdělení daní v rozpočtovém určení daní (RUD) rozhodují daná kritéria: velikost

katastrálního území obce 3%, prostý počet obyvatel obce 3%, počet obyvatel upravený přepočítacími koeficienty 94% (Moderní obec 2016).

Z tabulky č. 5 je evidentní zvýšení příjmu ze sdílených daní od roku 2013. Toto zvýšení je způsobeno přijetím zákona č. 295/2012, kterým se mění zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní s účinností od 01.01.2013. Touto změnou došlo k celkovému posílení sdílených daní ze státního rozpočtu a změnil se koeficient výpočtu. Největší váhu má však stále počet obyvatel, avšak díky postupným přechodovým koeficientům nedochází ke skokům na hranici počtu obyvatel, jak tomu bývalo v minulosti. Do koeficientu se dostalo nově kritérium počtu žáků v obci s váhou 7 %. Nově došlo také ke zastropování kritéria rozlohy katastru obce na hodnotu 10 ha na obyvatele, což se však negativně dotklo asi 58 obcí snížením daňových příjmů (Svaz měst a obcí ČR 2016). Změny v RUD jsou znázorněny na obrázku č. 11.

Tab. č. 6: Srovnání podílu obcí na RUD v letech 2012, 2013

Sdílené daně		2012	2013
DPH		21,4 %	20,83 %
DPPO		21,4 %	23,58 %
DPFO	srážková	21,4 %	23,58 %
	ze závislé činnosti	21,4 % + 1,5 %	22,87 % + 1,5 %
	ze SVC	21,4 % z 60 % výnosu + 30 % dle bydliště	23,58 % z 60 % výnosu + 30 % dle bydliště

Zdroj: Svaz měst a obcí ČR 2016.

Dle predikce Ministerstva financí a jeho teoretických propočtů změna v RUD měla městu Kožlany zajistit navýšení daňových příjmů přibližně o 3 mil. Kč. V propočtech RUD na jednoho obyvatele činilo navýšení z 7 100 Kč na jednoho obyvatele na 9 300 Kč (Ministerstvo financí ČR 2016).

Finanční výbor města Kožlany při sestavování rozpočtu na rok 2013 však počítal se střízlivějším odhadem navýšení příjmů ze sdílených daní a do návrhu rozpočtu zapracoval navýšení o 50 % odhadovaného navýšení, tedy o 1,5 mil. Kč. Finanční výbor se obával nepříznivého výběru sdílených daní v roce 2013. V závěrečném účtu města Kožlany pro rok 2013 se však tyto obavy ukázaly jako plané, neboť skutečný příjem ze

sdílených daní činil 13 977 853 Kč oproti plánované a očekávané částce 11 560 000 Kč (Město Kožlany, FIN 2-12M a závěrečný účet 2013).

Příjmy z **daně z nemovitých věcí** se výrazně nelišily. Tato daň náleží do skupiny daní svěřených a výnos z nemovitých věcí v katastru dané obce plyne v plné výši do příjmové stránky rozpočtu příslušné obce. Daň z nemovitých věcí prodělala nejméně výraznější změnu počátkem roku 2014. Dnem 01.01.2014 nabývá účinnosti zákonné opatření Senátu č. 344/2013 Sb., kterým se mění mimo jiné i zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, z důvodu zohlednění změn, které zavedl nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb.. Došlo ke změnám některých výpočtů a koeficientů stanovených v zákoně o dani z nemovitých věcí č. 338/1992 Sb.. Formální změny obsahovaly změnu názvu daně z nemovitostí na daň z nemovitých věcí, jež obsahuje daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek (Finanční správa 2016). Výrazný vliv na daňové příjmy města Kožlany však tato změna v dani neměla. Ve všech sledovaných letech je pozorováno kolísání těchto příjmů ve výši průměrně 20 %.

Obecně závaznou vyhláškou (OZV) č. 1/2012 zastupitelstvo města Kožlany schválilo vybírání těchto **místních poplatků**:

- poplatek ze psů, který činil 50 Kč a za každého dalšího psa 200 Kč a v částech města 30 Kč a za každého dalšího psa 50 Kč. S účinností od 01.01.2016 byla schválena nová OZV č. 3/2015, kde došlo k navýšení poplatků za psa a zároveň byly zavedena snížená sazba poplatku pro držitele psa, který má trvalý pobyt města a je poživitelem invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným příjmem, anebo poživitelem sirotčího důchodu;
- poplatek za užívání veřejného prostranství, je stanovena různá výše sazby poplatku na 1 m² za den dle způsobu využití veřejného prostranství;
- poplatek za lázeňský a rekreační pobyt, který činí 12 Kč za osobu a den pobytu;
- poplatek z ubytovací kapacity, jehož sazba činí 2 Kč za využití lůžko a den;
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Roční sazba poplatku je stanovena ve výši 500 Kč na osobu dle § 10b zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích a na základě skutečných nákladů obce vynaložených na likvidaci komunálního odpadu.

Výše příjmů z jednotlivých druhů místních poplatků ve sledovaných letech je znázorněna v tabulce č. 7.

Tab. č. 7: Místní poplatky v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)

Místní poplatky	Rok				
	2010	2011	2012	2013	2014
za likvidaci komunálního odpadu	776	790	784	757	749
ze psů	17	17	19	19	19
za lázeňský a rekreační pobyt	33	26	12	2	19
za užívání veřejného prostranství	5	7	6	6	5
z ubytovací kapacity	9	17	11	4	14
Celkem	840	857	832	788	806

Zdroj: Město Kožlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování

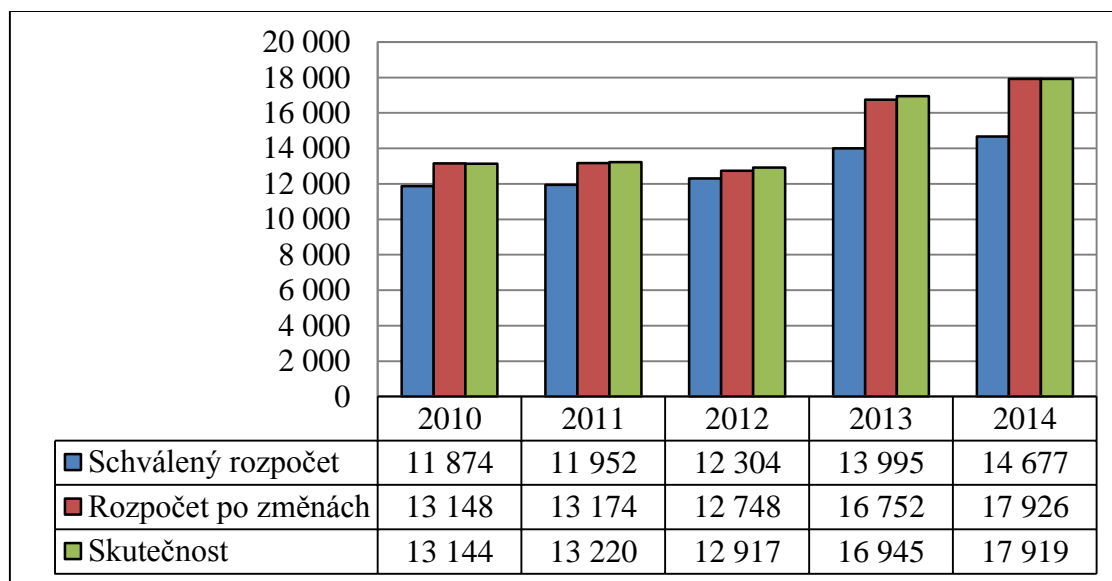
Z tabulky č. 7 lze vyčíst poměrně razantní snížení příjmů z poplatků za lázeňský a rekreační pobyt v letech 2012 - 2013, když došlo k meziročnímu snížení o 83 %. Další snížení o 64 % zaznamenal poplatek z ubytovací kapacity v letech 2012 - 2013. Dle informací Městského úřadu Kožlany bylo toto snížení způsobeno uzavřením rekreačního střediska Dopravního podniku města Mostu a Litvínova na dobu nezbytně nutnou na rozsáhlou rekonstrukci rybníka Vožeháku, kdy byl rybník vypuštěn. V důsledku toho se stala dotčená oblast méně atraktivní pro případné rekreanty a turisty. Dále bylo snížení příjmů z uvedených poplatků způsobeno změnou majitele rekreačního střediska V Tišině, které tak fungovalo v omezené míře.

V letech 2012 a 2013 došlo ke snížení příjmů z odvodů a poplatků v oblasti životního prostředí. Toto snížení bylo způsobeno legislativní změnou. Schválením zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, s účinností od 01.09.2012, kterým se zrušil zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, skončila provozovatelům stacionárních zdrojů povinnost zasílat oznámení o malých zdrojích na příslušný úřad. Taktéž byla změněna příloha č. 2 uvedeného zákona vyjmutím malých stacionárních zdrojů z poplatkové povinnosti. Městský úřad již tak nebyl oprávněn vyměřovat a vybírat poplatky za provozování malého zdroje znečištění.

Příjmy z odvodů z vybraných činností a služeb (ve výkazu města členěno na odvody z loterií a her, odvody z výherních hracích přístrojů) vykazují meziroční nárůst v letech 2011 a 2012 o 84 %. Při srovnání let 2012 a 2013 vzrostly tyto příjmy o dalších 34 %. Tento stav byl způsobem opět legislativní změnou. Novelou č. 300/2011 Sb. byl s účinností od 01.01.2012 novelizován zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách. Novelou obce pozbyly oprávnění zavést a následně vybírat místní poplatek za provozování výherních hracích přístrojů dle zákona o místních poplatcích. Kompenzací byla skutečnost, že se obce staly příjemcem části odvodu z loterií a jiných podobných her a části odvodu z výherních hracích přístrojů. Pro město Kožlany to znamenalo výrazné navýšení toho druhu daňových příjmů.

Reálné plnění rozpočtu v rámci daňových příjmů a odhad těchto příjmů při sestavování rozpočtu je znázorněno na obrázku č. 14.

Obr. č. 14: Plnění daňových příjmů rozpočtu v letech 2010 - 2014 (v tis.Kč)



Zdroj: Město Kožlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování 2016

Z obrázku lze usuzovat, že město je ve svých odhadech opatrné. Ve sledovaných letech skutečné daňové příjmy vždy přesáhly odhadované. Rozdíl je patrný v roce 2013, kdy skutečné příjmy převýšily plánované o 2 950 tis. Kč, v procentním vyjádření o 17 %. Dále v roce 2014 přesáhly skutečné daňové příjmy plánované o 3 242 tis. Kč, tedy o 18 %. Již bylo zmíněno výše, že většina daňových příjmů města je z daní sdílených se státním rozpočtem. Výše daňových příjmů závisí na objemu celostátního výnosu daní. Dle informací předsedy finančního výboru město volí tzv. taktiku horší varianty.

V praxi to znamená, že město nechce příliš nadhodnocovat plánované příjmy, které by pak postrádalo v připravovaných investičních akcích.

4.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou po příjmech daňových druhým nejvýznamnějším druhem příjmů v rozpočtu města. Na celkových příjmech města ve sledovaných letech se podílí 25% podílem. Dle vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě jsou uvedené příjmy seskupeny ve druhé třídě. Dle druhového třídění se rozpočtová skladba skládá ze čtyř seskupení položek. Jedná se o seskupení položek s označením 21 – příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem; seskupení položek 22 – přijaté sankční platby a vratky transferů; seskupení položek 23 – příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy; seskupení položek 24 – přijaté splátky půjčených prostředků (Schneiderová, 2014).

Následující tabulka č. 8 poskytuje přehled výše daňových příjmů v členění dle položek využívaných městem ve sledovaných letech.

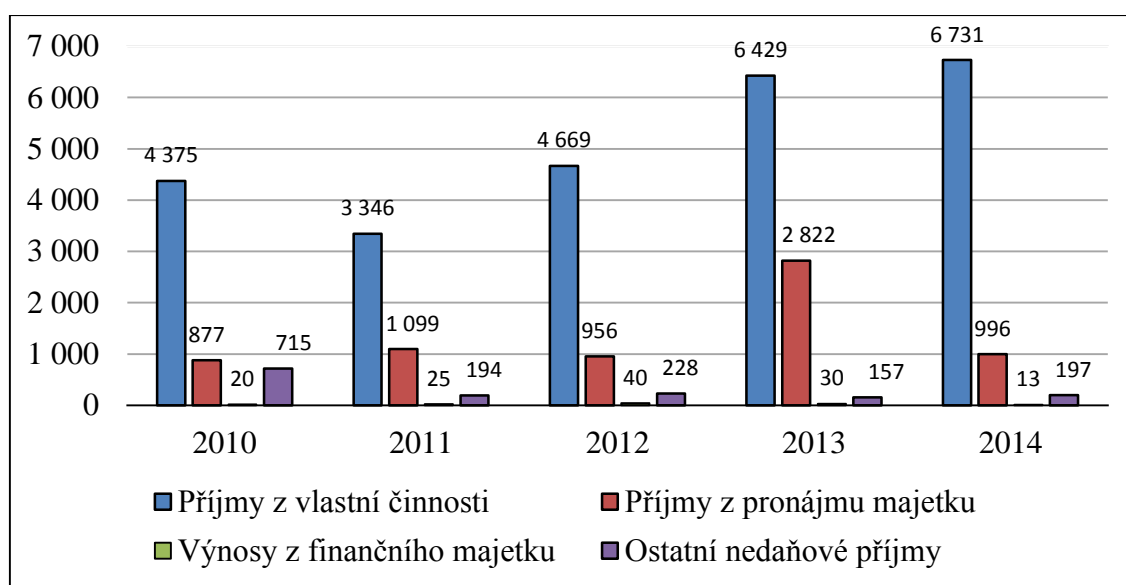
Tab. č. 8: Přehled nedaňových příjmů v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč)

Položka	Název	Rok				
		2010	2011	2012	2013	2014
211	Příjmy z vlastní činnosti	4 375	3 346	4 669	6 429	6 731
213	Příjmy z pronájmu majetku	877	1 099	956	2 822	996
214	Výnosy z finančního majetku	20	25	40	30	13
222	Přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z fin. vypořádání předchozích let	1	39	19	21	28
231	Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku	7	0	0	0	0
232	Ostatní nedaňové příjmy	707	155	209	136	169
CELKEM		5 987	4 664	5 893	9 438	7 937

Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování 2016

Nedaňové příjmy vykazují převážně rostoucí frekvenci. V roce 2013 je proti roku 2012 evidován prudký nárůst nedaňových příjmů o 3 545 tis. Kč, v procentním vyjádření o téměř 38 %. Tato změna je způsobena navýšením příjmů z vlastní činnosti o 27 %, jež způsobil výběr poplatků za stočné, a zvýšením příjmů z pronájmu majetku o 1 866 tis. Kč, tedy o celých 66 %. Podíl na zvýšení příjmů z pronájmu má pronájem pozemků stavební firmě Šindler a.s. V posledním roce se příjmy snížily o 1 501 tis. Kč v důsledku poklesu příjmů z pronájmu majetku (ukončení nájmu firmou Šindler a.s.), ovšem stále svou výši přesahují příjmy dosažené v letech 2010 - 2012.

Obr. č. 15: Vývoj nedaňových příjmů v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč)



Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování 2016

Z obrázku č. 15 vyplývá, že z nedaňových příjmů jsou pro město nejdůležitější a nejvýznamnější příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, tedy položka 21 rozpočtové skladby. Tyto příjmy každým rokem představovaly 70 % až 80 % celkových nedaňových příjmů.

Z těchto příjmů byly pro město nejvýznamnější příjmy z lesního hospodářství. Město je vlastníkem 550 ha lesních pozemků a rozpočet plní příjmy z těžby a prodeje dřeva, prodej dřeva samovýrobcům. Příjmy z lesního hospodářství ve sledovaných letech činily 14 444 tis. Kč a tvoří tak podíl ve výši 42 % na celkových nedaňových příjmech.

Velkou část položky 21 zaujímají příjmy z vodního hospodářství. Město je vlastníkem vodovodního řadu a kanalizační stoky a zároveň i provozovatelem vodovodu a

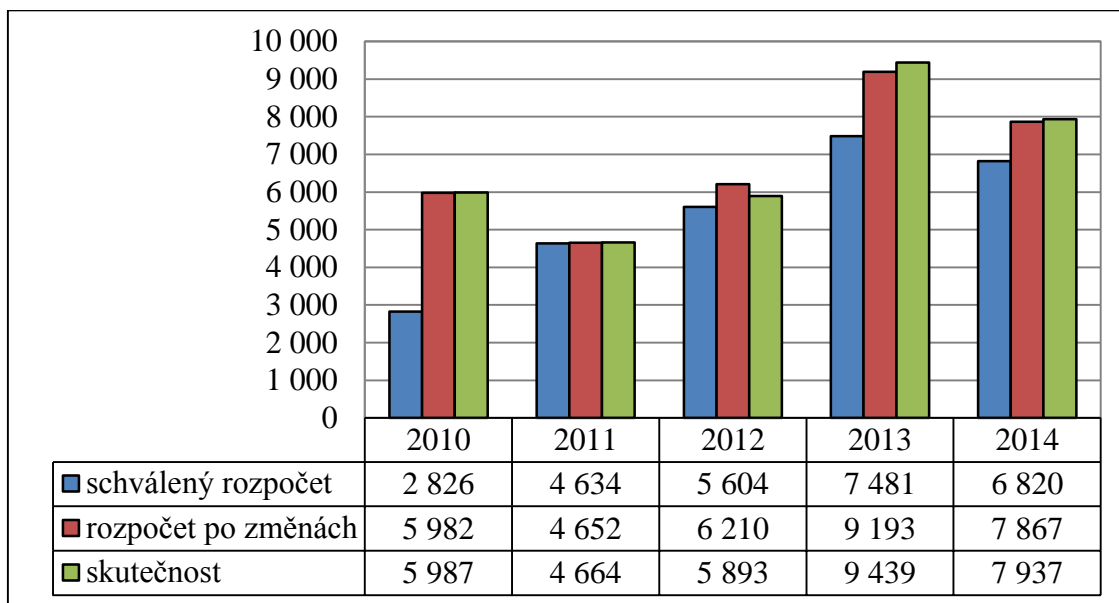
kanalizace. Příjmy pouze za vodné v letech 2010 - 2014 se na celkových nedaňových příjmech podílí 11 %. Příjmy za odvádění vody do kanalizace začalo město účtovat v roce 2012, ale v rozpočtu nedaňových příjmů se projevily částkou 1 532 tis. Kč až v roce 2013 při skutečné platbě stočného. Do roku 2012 byla provozovatelem kanalizace Vodárenská a kanalizační a.s., Plzeň. Po vyřešení majetkových vztahů mezi městem jako vlastníkem kanalizačního řádu a Vodárenskou a kanalizační jako provozovatelem, zastupitelstvo města rozhodlo o samostatném provozování kanalizace od 01.01.2012 a zároveň stanovilo cenu 26,39 Kč (bez DPH) za stočné. Do ceny vodného a stočného se promítlo navýšení snížené sazby DPH z původních 14 % na 15 %.

Příjmy z pronájmu majetku tvoří především pronájem budovy bývalé sokolovny, která v současné době slouží jako kulturní dům za 240 tis. Kč ročně. Dále pak drobné pronájmy hospodářských budov, zemědělských pozemků či pozemků lesních. V roce 2013 je zřejmý nárůst příjmů z pronájmu majetku. Důvodem byl pronájem pozemků stavební firmě Šindler a.s. pro umístění zázemí a strojů potřebných k rekonstrukci rybníka Vožeháku. Příjmy z tohoto pronájmu činily 1 999 tis. Kč.

V seskupení položek 23 má nejvyšší podíl příjem z odměn za třídění odpadu od společnosti EKO-KOM, a.s., který ve sledovaných letech tvoří 75 % - 80 %. Výjimkou je rok 2010, kdy bylo městu poskytnuto pojistné plnění od České pojišťovny, a.s. za větrem poničenou střechu bytového domu č.p. 456 ve výši 549 tis. Kč. V tomto roce tvoří příjem z odměny za třídění odpadu 21 %.

Další nedaňové příjmy ve zbývajících položkách představují jen zanedbatelný podíl na příjmech celkových nedaňových. V položce 22 se v letech 2011 - 2014 nejvíce projevuje příjem přeplatku z vyúčtování poplatku za skutečně odebrané množství podzemní vody, které město v uvedených letech obdrželo od České inspekce životního prostředí. V roce 2010 je účtován příjem podstatně nižší, jelikož se příjem přeplatku účtoval jiným způsobem, a to minusovým znamínkem do výdajů.

Obr. č. 16: Plnění nedaňových příjmů v rozpočtu v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč)



Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování 2016

Z obrázku č. 16 vyplývá, že nedaňové příjmy byly v každém roce podhodnoceny, vyjma roku 2011, kdy jsou schválený rozpočet a výsledná skutečnost téměř shodné. Nejvyšší rozdíl je na první pohled patrný v roce 2010, kdy skutečné příjmy převýšily rozpočtované o 3 161 tis. Kč, v procentním navýšení o 53 %. Příčinou tohoto stavu byla zvýšená těžba dřeva v lese a výhodnější ceny za prodej lesního dřeva. Z tohoto důvodu skutečné příjmy z lesního hospodářství dosáhly 2 824 tis. Kč proti rozpočtovaným 500 tis. Kč. Další větší podhodnocení lze pozorovat v roce 2013, kdy skutečné příjmy byly vyšší o 1 958 tis. Kč, tedy o 21 % (pronájem pozemků stavební firmě Šindler a.s.).

4.1.3 Kapitálové příjmy

Dle druhového třídění patří kapitálové příjmy do třídy 3. Třída 3 se skládá ze seskupení položek 31 - příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy; a ze seskupení položek 32 - příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku (Schneiderová 2014).

Město nemůže počítat s kapitálovými příjmy jako s pravidelným zdrojem příjmů, jedná se spíše o příjmy příležitostné či nahodilé, postrádající pravidelnost.

Město ve sledovaných letech evidovalo pouze příjmy v položkách 311 - Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného dlouhodobého) a 312 - Ostatní

kapitálové příjmy. Detailnější analýza příjmů uvedena v textu níže. Podrobnější rozdělení těchto příjmů, včetně výše příjmu, je uvedeno v následující tabulce.

Tab. č. 9: Přehled kapitálových příjmů v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč)

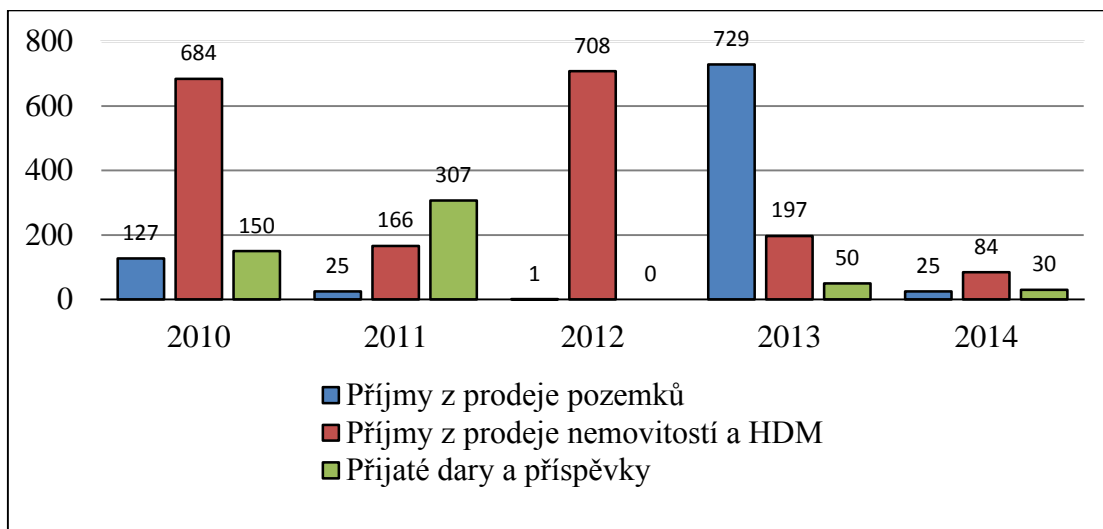
Položka	Název	Rok				
		2010	2011	2012	2013	2014
3111	Příjmy z prodeje pozemků	127	25	1	729	25
3112	Příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí	584	166	698	197	84
3113	Příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku	100	0	10	0	0
3121	Přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku	0	257	0	0	0
3122	Přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku	150	50	0	50	30
Celkem		961	498	709	976	139

Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování 2016

V analyzovaných letech jsou největší položkou v součtu kapitálových příjmů příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí, které zaujímají téměř 53% podíl z celkových kapitálových příjmů. Druhý nejvyšší podíl ve výši 23 % na kapitálových příjmech mají příjmy z prodeje pozemků. Třetí v řadě jsou přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku s podílem 8,5 % na celkových příjmech. Zbývající položky 3113 a 3121 vykazují příjem zanedbatelný.

Na obrázku č. 17 je znázorněn vývoj kapitálových příjmů ve sledovaných letech. Z důvodu přehlednosti jsou do obrázku zaneseny příjmy z prodeje majetku, součet příjmů z prodeje nemovitostí a DHM a dále souhrn příjmů z přijatých darů a příspěvků.

Obr. č. 17: Vývoj kapitálových příjmů v letech 2010 - 2014



Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování 2016

Jak již bylo zmíněno výše, jedná se o příjmy spíše příležitostné a náhodné. Tato skutečnost je zřejmá i z výše uvedeného obrázku, kde je znatelné značné kolísání těchto příjmů v jednotlivých letech.

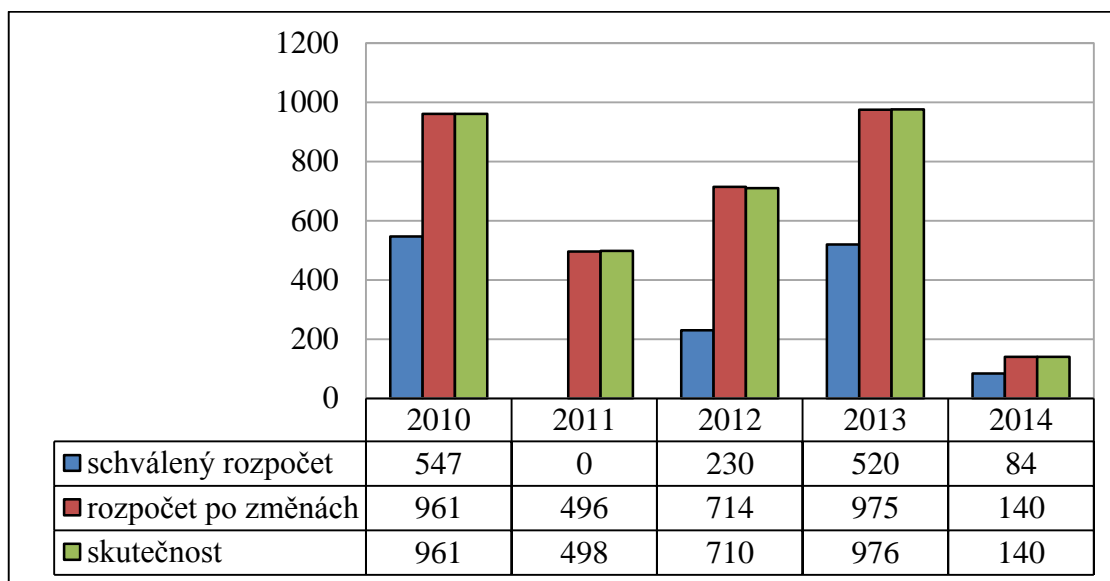
V letech 2010 a 2012 jsou nejvyššími příjmy z prodeje nemovitostí a hmotného dlouhodobého majetku. V roce 2010 město prodalo či směnilo pozemky v hodnotě 149 tis. Kč. Dále město využilo institutu veřejné dražby dobrovolné a v této dražbě prodalo jeden městský byt, pro který už nemělo využití, za částku 500 tis. Kč. Dále se podařilo prodat již zastaralé motorové vozidlo Avie za 100 tis. Kč, které sloužilo pracovníkům technických služeb města. V roce 2012 jednoznačně nejvyšší příjem ve výši 681 487 Kč město získalo prodejem dvou garáží a jednoho bytu do osobního vlastnictví. Město opět tyto nemovitosti prodalo formou veřejné dražby, a tak se podařilo městu získat nejvyšší možnou cenu za tyto nemovitosti. Zanedbatelným se pak jeví příjem ve výši 10 000 Kč z prodeje automobilu Avie, kterou využívala Jednotka sboru dobrovolných hasičů Kozlany.

V roce 2011 jsou nejvyššími příjmy z přijatých darů a příspěvků. Tento nárůst způsobil přijatý finanční dar v částce 257 tis. Kč od Sboru dobrovolných hasičů, kterým přispěli na pořízení hasičského vozu CAS-32-T815. V roce 2013 se staly nejvyššími příjmy z prodeje pozemků, když město prodalo pozemky za 728 960 Kč. V roce 2014 jsou

kapitálové příjmy plynoucí do rozpočtu nepatrné. Město prodalo pozemky pouze za 25 tis. Kč.

Příjmy, spadající do položky příjmů z přijatých příspěvků na pořízení dlouhodobého majetku, tvoří ve všech sledovaných letech dobrovolné finanční příspěvky poskytované městu vlastníky stavebních parcel. Zastupitelstvo města v roce 2009 odsouhlasilo výběr těchto dobrovolných příspěvků, a to 20 tis. Kč na výstavbu vodovodního řadu a 30 tis. Kč na výstavbu kanalizační stoky.

Obr. č. 18: Plnění kapitálových příjmů v rozpočtu v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)



Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování 2016

Jak je vidět z obrázku č. 18 kapitálové příjmy se jen velmi těžko plánují, což jen podporuje tvrzení, že se jedná o příjmy příležitostné. Ve všech sledovaných letech byly příjmy velmi podhodnoceny a v roce 2011 nebyly rozpočtovány vůbec, i když ve skutečnosti byly pak tyto příjmy zaznamenány. Nejvíce se schválený rozpočet rozchází se skutečností v roce 2011, a to o celých 100 %, když nebyl plánován žádný prodej budov či pozemků, a tak nebyly kapitálové příjmy uvedeny ve schvalovaném návrhu rozpočtu na daný rok. V ostatních analyzovaných letech se návrh rozpočtu liší od skutečných příjmů v průměru o 51 %. Výše uvedené jen podporuje tvrzení, že se jedná o příjmy nestálé, příležitostné. Město může plánovat prodej svých nemovitostí, ovšem tento prodej se nemusí vůbec uskutečnit, či nastane situace opačná. Záleží na tom, zda je situace na trhu s nemovitostmi pro prodej příznivá či nikoli. Město

má povinnost s péčí řádného hospodáře dbát o získání nejvyšší možné ceny s přihlédnutím ke stavu prodávané nemovitosti.

4.1.4 Transfery

Dle druhového třídění rozpočtové skladby tvoří třídu 4 přijaté transfery. Třída 4 se skládá ze seskupení položek 41 - neinvestiční přijaté transfery; a ze seskupení položek 42 - investiční přijaté transfery (Schneiderová 2014). Vzhledem k výši objemu přijatých transferů ve sledovaném období tvoří tyto třetí nejdůležitější složku příjmů do rozpočtu města.

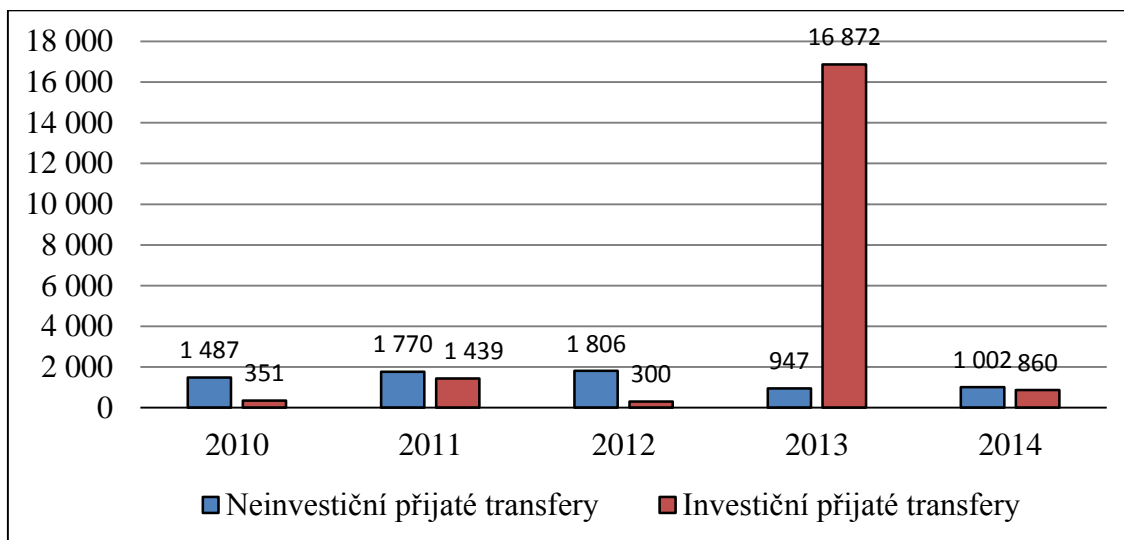
Tab. č. 10: Přijaté transfery v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč)

Seskupení položek	Název	Rok				
		2010	2011	2012	2013	2014
41	Neinvestiční přijaté transfery	1 487	1 770	1 806	947	1 002
42	Investiční přijaté transfery	351	1 439	300	16 872	860
Celkem		1 838	3 209	2 106	17 819	1 862

Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování 2016

Ve všech sledovaných letech neinvestiční přijaté transfery převyšují investiční. Výjimkou je rok 2013, když investiční přijaté transfery převýšili neinvestiční o 15 925 tis. Kč, tedy o celých 94 %. Srovnáním přijatých transferů v letech 2010, 2011, 2012, 2014 jsou neinvestiční přijaté transfery vyšší o 76 %, 18 %, v roce 2012 dokonce o 83 %, v roce 2014 o 14 % než přijaté transfery investiční.

Obr. č. 19: Vývoj přijatých transferů v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč)



Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování 2016

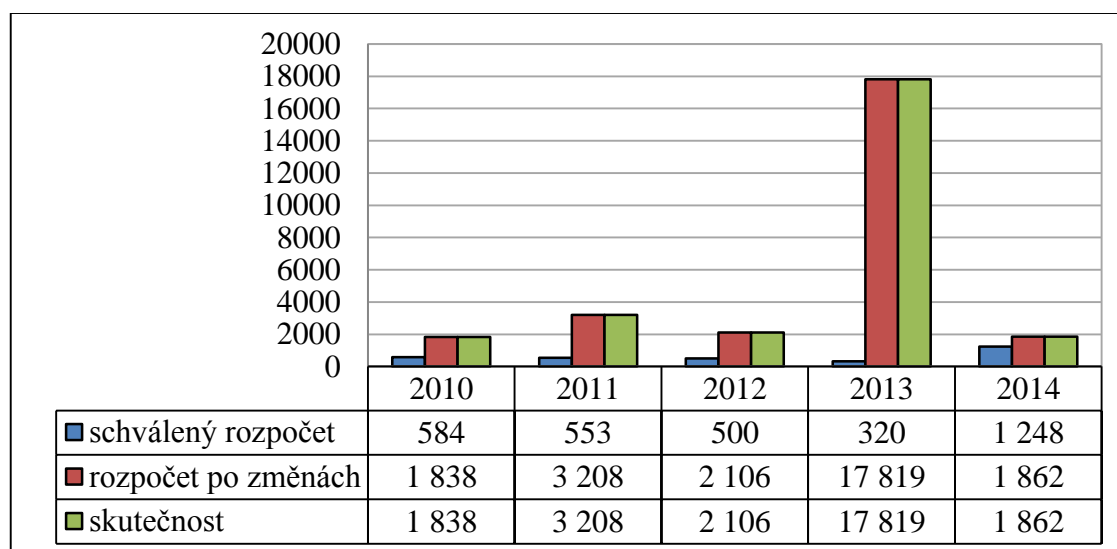
Jak je z obrázku zřejmé, investiční přijaté transfery jsou nejvyšší v letech 2011, 2013 a 2014. V roce 2011 navýšení způsobil příjem investiční dotace od Státního zemědělského intervenčního fondu na výstavbu dětského hřiště v obci Dřevce ve výši 115 tis. Kč. Dále byla městu přiznána investiční dotace v celkové výši 400 tis. Kč Ministerstvem pro místní rozvoj ČR na pořízení územního plánu a dotace ve výši 323 tis. Kč na výstavbu dětského hřiště v Kozlanech. Rozhodnutím zastupitelstva Plzeňského kraje byla městu poskytnuta dotace z rozpočtu Plzeňského kraje ve výši 600 tis. Kč na technické zhodnocení požární cisterny CAS-32-T815.

Výrazný nárůst přijatých investičních transferů je patrný v roce 2013. Ve srovnání s přijatými transfery v roce 2012 činí toto zvýšení 17 519 tis. Kč. Tento výkyv způsobila přijatá investiční dotace z evropských fondů prostřednictvím Ministerstva životního prostředí ve výši 15 667 tis. Kč na rekonstrukci a vyčištění rybníka Vožeháku. Na totožnou stavební akci město také přijalo investiční dotaci od Státního fondu životního prostředí ČR ve výši 1 205 tis. Kč v rámci Operačního programu Životní prostředí. Celková hodnota celého díla činila 26 540 tis. Kč. Rozdíl v přijatých dotacích a celkovou hodnotou ve výši 9 668 tis. Kč město financovalo přijetím úvěru od České spořitelny ve výši 6 500 tis. Kč a ze svého rozpočtu částkou 3 168 tis. Kč.

Neinvestiční přijaté transfery byly ve sledovaném období nejvyšší v roce 2012. Výkyvy těchto přijatých transferů nejsou tak výrazné jako v případě investičních přijatých

dotací. Dle informací hlavní finanční účetní města se neinvestiční přijaté transfery ve větší či menší míře opakují každoročně. Ve všech analyzovaných letech byla městem přijata neinvestiční dotace od Plzeňského kraje na lesní hospodaření, kulturní vystoupení, úhradu nákladů spojených s poskytováním pečovatelské služby, na výkon státní správy. Ve všech sledovaných letech byl městu přiznán příspěvek od Úřadu práce ČR na vytvoření pracovní příležitosti v rámci veřejně prospěšných prací k umístění uchazečů o zaměstnání. Výše příspěvku se odvíjela od počtu vytvořených pracovních míst. Výraznější pokles o 47 % byl zaznamenán v roce 2013. Jednou z příčin tohoto poklesu bylo odebrání státního příspěvku na školství. Důvodem bylo přijetí zákona č. 295/2012 Sb., kterým se měnil zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, kdy se od roku 2013 příspěvek na školství odvozuje od celkového objemu sdílených daní a je obcím poskytován v rámci RUD.

Obr. č. 20: Plnění rozpočtu přijatých transferů v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč)



Zdroj: Město Kožlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování 2016

Plánované přijaté transfery byly ve sledovaném období každým rokem podhodnoceny. Město v sestavování návrhu rozpočtu počítalo především s příjmy z neinvestičních dotací, jejichž dotační tituly jsou vyhlašovány každoročně. Město tak má zkušenosti s podáním žádostí o tyto dotace a je tedy velmi pravděpodobné, že tyto neinvestiční dotace obdrží. V případě investičních dotací je odhad příjmu z těchto dotací komplikovaný. V době sestavování návrhu rozpočtu na další rozpočtové období město nemusí mít k dispozici všechny informace o dotačních titulech, které budou v dalším roce vyhlášeny. Nebývá neobvyklé, že jsou dotační tituly zveřejněny s nízkým časovým

limitem, a pokud město již nemá připravené podklady k podání žádosti v předstihu, nemusí se mu podařit podat žádost ve stanovené lhůtě. I v případě podání žádosti o dotaci, nemusí být městu dotace přiznána.

4.2 Výdaje v letech 2010 – 2014

Druhou ze stránek rozpočtu města jsou výdaje. Dle vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě lze výdaje členit z hlediska druhového na výdaje běžné (třída 5) a výdaje kapitálové (třída 6). Tabulka č. 11 uvádí celkovou výši příjmů ve sledovaném období v rozdělení na příjmy běžné a kapitálové.

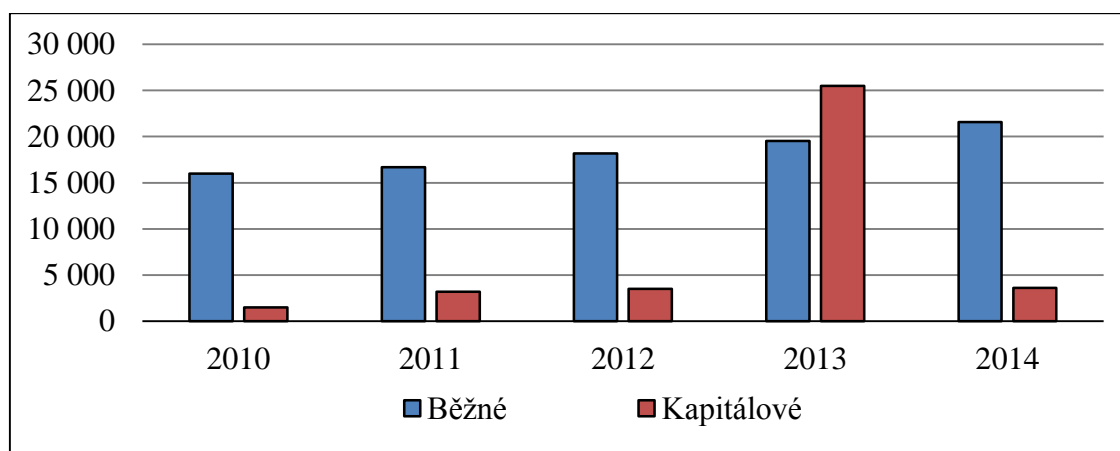
Tab. č. 11: Celkové výdaje v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)

Výdaje	Rok				
	2010	2011	2012	2013	2014
Běžné	16 009	16 690	18 192	19 523	21 579
Kapitálové	1 493	3 193	3 504	25 492	3 638
Celkem	17 502	19 883	21 696	45 015	25 217

Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že celkové výdaje mají mírně rostoucí tendenci v průměru o 10 %. Výjimkou je rok 2013, kdy je znatelný nárůst celkových výdajů o 21 990 tis. Kč, tedy téměř o 52 %. Tento růst byl způsoben zejména navýšením výdajů kapitálových o 21 988 tis. Kč. V roce 2014 se výše celkových výdajů vrátila zpět na úroveň let 2010 - 2012.

Obr. č. 21: Vývoj celkových výdajů v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)

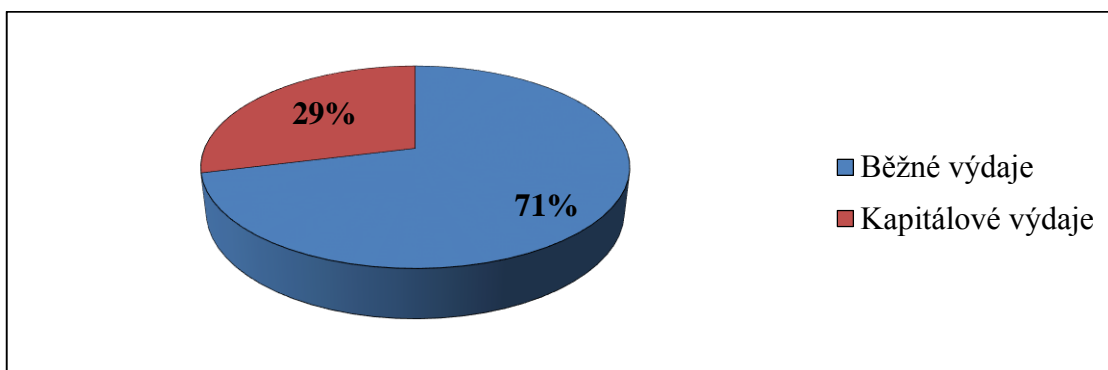


Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování

Z obr. č. 21 je velmi dobře patrné mírné kolísání výdajů kapitálových s mírným nárůstem výdajů běžných. Pouze v roce 2013 je znázorněn výrazný nárůst výdajů kapitálových. Důvodem bylo dokončení velké investiční akce rekonstrukce rybníka Vožehák, hodnota celého díla činila 26 540 548 Kč, jak již bylo popsáno v čl. 4.1.4 Transfery.

Jak se jednotlivé druhy výdajů podílely na celkových výdajích ve sledovaném období, je uvedeno na obr. č. 22.

Obr. č. 22: Podíl druhů výdajů na celkových výdajích v letech 2010 – 2014



Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování

Kapitálové výdaje převyšují běžné výdaje o 42 % ve sledovaném období.

Vzhledem k velikosti města a neexistenci odborů na městském úřadě bude další charakteristika kapitálových a běžných výdajů provedena podle odvětvového třídění v souladu s vyhláškou č. 323/200 Sb., o rozpočtové skladbě ve znění novely č. 362/2014 Sb.

Město ve svém účetnictví používá seskupení položek skupiny (paragrafu) 1 – zemědělství, lesní hospodářství a rybářství; skupiny 2 – průmyslová a ostatní odvětví; skupiny 3 – služby pro obyvatelstvo; skupiny 4 – Sociální věci politika zaměstnanosti; skupiny 5 – bezpečnost státu a právní ochrana; skupiny 6 – všeobecná veřejná správa a služby.

4.2.1 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje město využívá k financování dlouhodobých investičních potřeb. Tyto výdaje se každoročně neopakují a většinou přesahují z jednoho rozpočtového období do druhého.

Tab. č. 12: Kapitálové výdaje v letech 2010 – 2014 v odvětvovém třídění (v tis. Kč).

Seskupení položek	Název	Rok				
		2010	2011	2012	2013	2014
10	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	180	194	0	0	0
21	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	0	0	68	0	0
22	Doprava	100	310	617	242	427
23	Vodní hospodářství	213	46	2 332	23 863	2 724
31	Vzdělávání a školské služby	199	0	0	35	0
33	Kultura, církve a sdělovací prostředky	8	0	0	194	28
34	Tělovýchova a zájmová činnost	0	682	0	0	0
35	Zdravotnictví	0	0	0	0	390
36	Bydlení, komunální služby, územní rozvoj	666	607	295	1 056	17
37	Ochrana životního prostředí	0	79	0	0	0
43	Sociální služby a politika zaměstnanosti	127	0	0	32	0
55	Požární ochrana a IZS	0	1 275	0	70	0
61	Státní správa, územní samosprávy, státní moc	0	0	193	0	52
Celkem		1 493	3 193	3 505	25 492	3 638

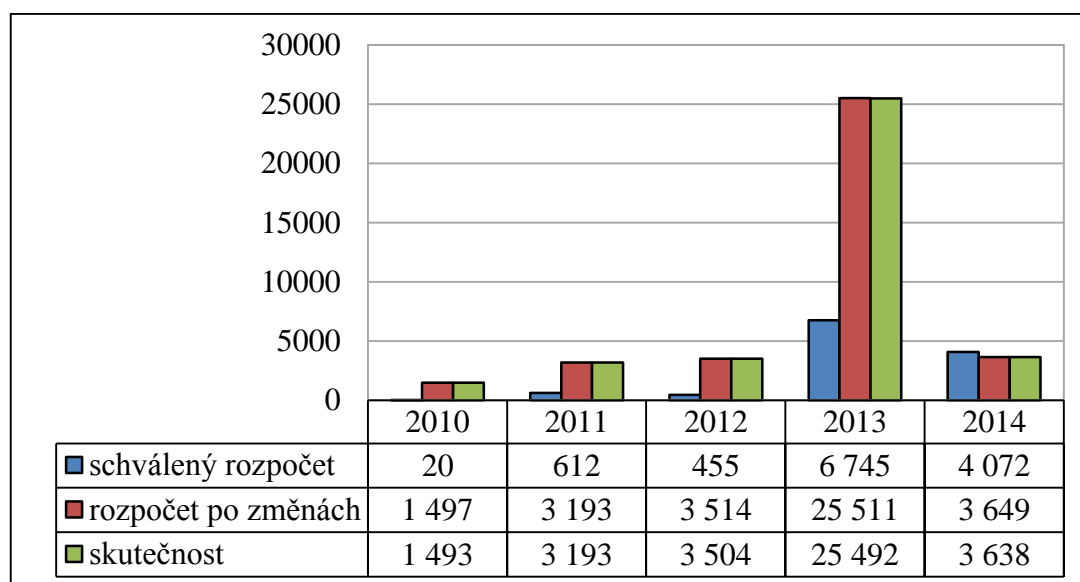
Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování

Od roku 2010 kapitálové výdaje zaznamenávají vzrůstající trend. V roce 2012 byly vyšší o 1 700 tis. Kč. Jedná se o nejvyšší rozdíl ve výši 53 % ve všech sledovaných letech vlivem dílčího plnění na investiční akci rybník Vožehák, s výjimkou roku 2013. V posledním roce se hodnoty kapitálových výdajů snížily, v porovnání s rokem 2012 jsou vyšší o 3,7 %.

Je patrné, že nejvyšší kapitálové výdaje město zúčtovalo v **roce 2013** ve výši 25 492 tis. Kč. Největší podíl na této výši kapitálových výdajů má již výše zmiňovaná velká investiční akce rekonstrukce rybníka Vožeháku. Dále pak město investovalo

do zateplení a odvodnění budovy bývalé sokolovny částku 1 525 tis. Kč. Další kapitálové výdaje směřovaly do zbudování části veřejného osvětlení v částce 77 tis. Kč, výstavba chodníků v ulici Na Výfuku v hodnotě 242 tis. Kč. V roce 2010 město opravilo a zateplilo střechu na domě s pečovatelskou službou v hodnotě 204 tis. Kč. Dále město vybudovalo prodloužení vodovodní řad v ulici Luční za 212 tis. Kč a zakoupilo Avii Daewoo s valníkovým kontejnerem v hodnotě 547 tis. Kč. V roce 2011 město zakoupilo osobní automobil pro lesní hospodářství v hodnotě 194 tis. Kč, vybudovalo dětská hřiště v Kozlanech za 528 tis. Kč a ve Dřevci za 154 tis. Kč. V neposlední řadě město také opravilo kapličku sv. Jan Křtitele ve Dřevci v celkové ceně 446 tis. Kč. V tomto roce lze sledovat nárůst v položkách 55. Důvodem bylo zakoupení hasičského vozu CAS21. V roce 2012 město investovalo do pořízení plynového topení v 1. patře MěÚ v částce 193 tis. Kč a 1. část rekonstrukce chodníku v ul. Jasmínová částku 460 tis. Kč. V roce 2014 dokončilo opravu chodníku v Jasmínové ul. Za 355 tis. Kč, zbudovalo vodovodní řad a kanalizační stoku v ul. Polní za celkovou cenu 2 262 tis. Kč. V budově zdravotního střediska došlo k výměně oken a dveří, zateplení stropu v hodnotě 390 tis. Kč.

Obr. č. 23: Plnění kapitálových výdajů v rozpočtu v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)



Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování

Jak prezentuje obrázek č. 23, v prvních sledovaných čtyřech letech byly kapitálové výdaje v návrhu rozpočtu významně podhodnoceny. V roce 2010 jsou skutečné výdaje o 1 477 tis. Kč vyšší než plánované. V letech 2011 a 2012 jsou opět skutečné výdaje

vyšší než výdaje schválené v návrhu rozpočtu, a to o 80 % a 87 %. Tyto znatelné rozdíly jsou způsobeny absencí plánu investic pro další rozpočtové období, který město nesestavuje. V posledním roce 2014 se však městu podařilo kapitálové výdaje odhadnout a skutečná výše kapitálových výdajů je téměř shodná s plánovanými.

4.2.2 Běžné výdaje

Běžné výdaje město užívá k financování zabezpečení své činnosti a provozu. Jedná se o výdaje, které se většinou opakují v pravidelných časových intervalech. Příkladem mohou být platy zaměstnanců nebo spotřeba energie. V rozpočtové skladbě se řadí do třídy 5, která je tvořena seskupením položek 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59 (vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě).

Z důvodu přehlednosti a možnosti komparace s příjmy kapitálovými, je výše běžných výdajů ve sledovaných letech nadále uvedena dle odvětvového třídění.

Tab. č. 13: Běžné výdaje v letech 2010 – 2014 v odvětvovém třídění (v tis. Kč).

Seskupení položek	Název	Rok				
		2010	2011	2012	2013	2014
10	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	1 977	1 879	1 946	1 847	2 285
21	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	14	11	4	3	21
22	Doprava	393	235	567	631	830
23	Vodní hospodářství	561	774	2 125	2 696	2267
31	Vzdělávání a školské služby	2 389	2 536	2 444	2 207	2 136
33	Kultura, církve a sdělovací prostředky	795	1 341	936	952	2 401
34	Tělovýchova a zájmová činnost	106	150	149	142	157
35	Zdravotnictví	128	177	107	103	357
36	Bydlení, komunální služby, územní rozvoj	1 894	1 591	1 611	1 418	1 553
37	Ochrana životního prostředí	2 387	2 380	2 714	3 070	3 188
39	Ostatní činnosti související se službami pro obyvatelstvo	0	0	0	6	0

43	Sociální služby a politika zaměstnanosti	375	285	346	657	696
52	Civilní připravenost na krizové stavy	0	0	0	108	0
55	Požární ochrana a IZS	219	186	218	372	240
61	Státní správa, územní samosprávy, státní moc	3 657	3 848	3 745	3 609	3 805
63	Finanční operace	1 114	1 288	1 272	1 701	1 643
64	Ostatní činnosti	0	9	8	2	0
Celkem		16 009	16 690	18 192	19 524	21 579

Zdroj: Město Kožlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování

Z tabulky vyplývá, že běžné výdaje se každým rokem zvyšují. Největší rozdíl lze pozorovat v seskupení položek 23 mezi rokem 2011 a 2012, když v roce 2012 došlo k nárůstu výdajů o téměř 64 %. Zvýšení ovlivnila skutečnost, že město se stalo od 01.01.2012 provozovatelem kanalizace s tím, že uzavřelo smlouvu s Vodárenskou a kanalizační a.s., jako vlastníkem ČOV, na odebrání a čištění odpadních vod. Cena za tuto službu činí 1 600 tis. ročně. Další větší rozdíl je patrný v položkách 33 v roce 2014, a sice o 1 449 tis. Kč, jelikož město investovalo do opravy kaple sv. Jana Křtitele v obci Hodyně částku 1 253 tis. Kč.

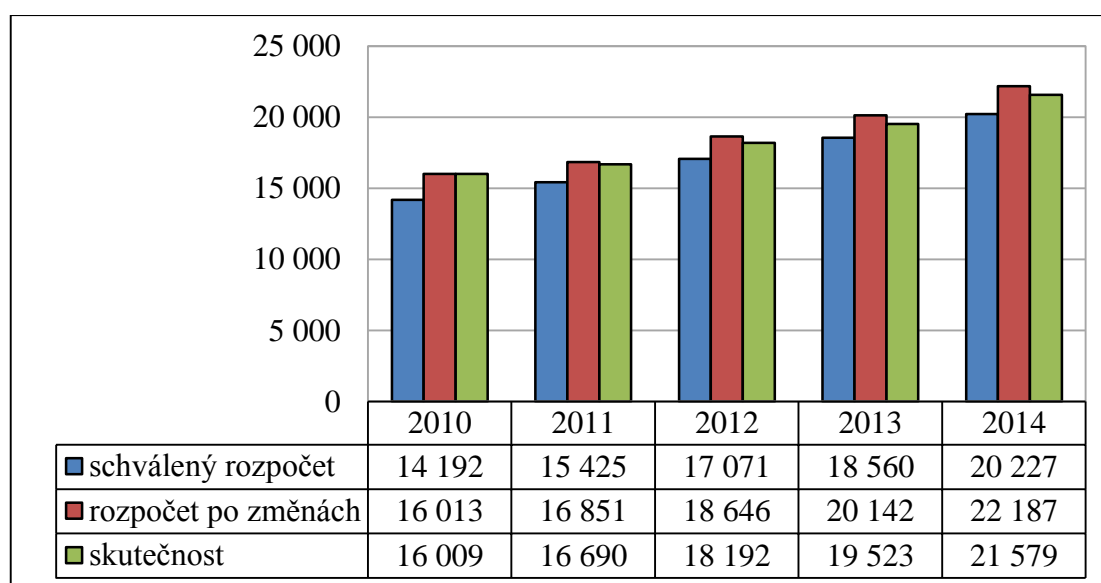
Nejvyšší běžné výdaje město eviduje v seskupení položek 10, 31, 36, 37, 61 ve všech sledovaných letech. V seskupení položek 10 se na výdajích nejvíce podílí činnost města v lesním hospodářství, těžba dřeva (2 053 tis. Kč v roce 2010, 1 970 tis. Kč v roce 2011, 1 843 tis. Kč v roce 2012, 1 743 tis. Kč v roce 2013, 2 182 tis. Kč v roce 2014).

Dále v seskupení položek 31 je nejvýznamnějším výdejem neinvestiční příspěvek města pro jím zřízenou příspěvkovou organizaci Základní školu a Mateřskou školu Dr.E.Beneše Kožlany (1 553 tis. v roce 2010, 1 735 tis. Kč v roce 2011, 1 863 tis. Kč v roce 2012, 2 036 tis. Kč v roce 2013, 2 000 tis. Kč v roce 2014).

V položkách s označením 36 město vykazuje nejvyšší výdaje v oblasti bytového hospodářství (1 200 tis v roce 2010, 883 tis. Kč v roce 2011, 772 tis. Kč v roce 2012, 609 tis. Kč v roce 2014). Výjimkou je rok 2013, kdy výdaje bytového hospodářství 555 tis. Kč převýšily výdaje v hospodářství nebytovém 1 120 tis. Kč, tedy o 50%.

V souhrnu paragrafů 37 je největším výdejem zajištění sběru a svozu komunálních odpadů následován výdejem za péči o vzhled obcí a veřejnou zeleň (v roce 2010 odpady a zeleň 1 488 tis. Kč a 774 tis. Kč, v roce 2011 odpady a zeleň 1 523 tis. Kč a 797 tis. Kč, v roce 2012 odpady a zeleň 1 614 tis. Kč a 961 tis. Kč, v roce 2013 odpady a zeleň 1 798 tis. Kč a 1 136 tis. Kč, v roce 2014 odpady a zeleň 1 961 tis. Kč a 1 088 tis. Kč). Na výdajích paragrafu 61 se nejvíce podílí činnosti pro místní správu a správní činnosti města (2 717 tis. Kč v roce 2010, 2 992 tis. Kč v roce 2011, 3 039 tis. Kč v roce 2012, 2 703 tis. Kč v roce 2013, 2 925 tis. Kč v roce 2014).

Obr. č. 24: Plnění běžných výdajů v rozpočtu v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)



Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování 2016

Obrázek č. 24 znázorňuje, že běžné výdaje mají každým rokem stoupající tendenci. Dále je patrné, že plánované běžné výdaje se příliš neliší od běžných výdajů vynaložených ve skutečnosti. V roce 2010 se jedná o navýšení skutečných výdajů o 11 % proti plánovaným. V letech 2011 a 2012 pak navýšení tvoří 7,5 % a 6 %. V letech následujících, tedy 2013 a 2014 se rozdíl v plánovaných a skutečných výdajích podařilo ještě snížit a navýšení skutečných výdajů je o 5 % a 6 %. Tento téměř zanedbatelný rozdíl ve výdajích plánovaných a realizovaných jen potvrzuje skutečnost, že běžné výdaje se každoročně opakují. Při sestavování návrhu rozpočtu na další rok město vychází z rozpočtu minulého rozpočtového období, a proto se městu podařilo tyto běžné výdaje naplánovat s velkou přesností.

5 Analýza finančního hospodaření města

V této části bakalářské práce budou porovnány celkové příjmy a celkové výdaje analyzovaného města, a bude provedena komparace zjištěného salda rozpočtu ve všech sledovaných letech. Dále bude zhodnoceno finanční hospodaření města pomocí vybraných ukazatelů finanční analýzy.

5.1 Saldo rozpočtu v letech 2010 – 2014 a jeho financování

„Saldo rozpočtu zjistíme jako rozdíl příjmů a výdajů, které musí být vybilancováno financováním. V případě rozpočtového schodku, tj. větších výdajů než příjmů, musí mít financování kladné znaménko, což vyjadřuje pokles stavu hotovosti či přírůstek termínovaných závazků (obec musí čerpat finanční prostředky na úhradu schodku). V případě přebytku rozpočtu, tj. příjmy jsou větší než výdaje, je financování záporné – splácení závazků či poskytování půjček a finanční investování (obec si může dovolit volné finanční prostředky půjčit jiným subjektům, nebo je může umístit na kapitálovém trhu či vložit do rezerv).“ (Sedláčková, Provazníková 2009, s. 118).

Tab. č. 14: Saldo rozpočtu v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)

Saldo rozpočtu a financování		Rok				
		2010	2011	2012	2013	2014
Celkové příjmy		21 930	21 590	21 626	45 179	27 858
Celkové výdaje		17 502	19 883	21 697	45 015	25 217
Saldo		4 428	1 707	- 71	164	2 641
Financování		- 4 428	- 1 707	71	- 164	- 2 641
z toho	přijaté úvěry	0	0	0	6 500	0
	splátky úvěrů z minulých období	- 1 594	- 1 100	- 1 108	- 1 271	- 1 434

Zdroj: Město Kozlany, závěrečné účty 2010 – 2014, vlastní zpracování 2016

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že město od roku 2010 hospodařilo s přebytkem, který se však postupně snižoval, a v roce 2012 město vykázalo schodek ve výši 71 tis. Kč. V následujících letech město vykazuje opět vzrůstající přebytek. V roce 2013 byl přijat úvěr od České spořitelny a.s. na financování akce rybník Vožehák. Přebytky byly

z části použity na úhradu splátek přijatých úvěrů, z části byly převedeny do rozpočtu na další rok. Schodek byl financován finančními prostředky z minulých let.

5.2 Finanční analýza

Jak již bylo zmíněno v teoretické části této bakalářské práce, Ministerstvo financí monitoruje hospodaření obcí a každoročně vyhodnocuje informativní a monitorující ukazatele. Do monitorujících ukazatelů se řadí ukazatel běžné likvidity a podíl cizích zdrojů na celkových aktivech.

Ukazatel celkové (běžné) likvidity stanoví, kolik jednotek oběžných aktiv je potřeba ke krytí jedné jednotky krátkodobých závazků. Jinak řečeno, v jaké míře by bylo město schopno vyrovnat své krátkodobé závazky, pokud by změnilo všechna oběžná aktiva na hotovost v určitém okamžiku. Jedná se o ukazatel poměrový, vypočítá se jako poměr oběžných aktiv ke krátkodobým závazkům (Kraftová 2002).

Tab. č. 15: Výpočet ukazatele běžné likvidity města

Rozvahové položky	Rok				
	2010	2011	2012	2013	2014
Oběžná aktiva (v tis. Kč)	6 850	8 731	13 838	32 877	15 848
Krátkodobé závazky (v tis. Kč)	1 077	2 758	6 674	14 079	3 228
Hodnota ukazatele běžné likvidity	6,4	3,2	2,1	2,3	4,9

Zdroj: Závěrečné účty města, vlastní zpracování 2016

Hodnota ukazatele by se měla pohybovat v rozmezí 1,5 – 2,5. Lze však říci, že čím je vyšší hodnota ukazatele běžné likvidity, tím více roste pravděpodobnost platební schopnosti města (Růčková 2015). Hodnota ukazatele běžné likvidity města se v letech 2010, 2011, 2014 pohybuje nad uvedeným rozmezím. V letech 2012 a 2013 jsou hodnoty nižší než uváděná maximální hranice hodnoty ukazatele. Výsledné hodnoty dokládají, že město je schopno s jistotou hradit své závazky.

Ukazatel zadluženosti určuje rozsah, ve kterém jsou aktiva města financována z cizích zdrojů. Zadluženost můžeme vyjádřit jako poměr cizích zdrojů k celkovým aktivům

(Kraftová 2002). Dle Ministerstva financí ČR by podíl cizích zdrojů na celkových aktivech města neměl přesáhnout 25 %.

Tab. č. 16: Podíl cizích zdrojů na celkových aktivech města

Rozvahové položky	Rok				
	2010	2011	2012	2013	2014
Cizí zdroje (v tis. Kč)	15 463	14 147	16 786	37 351	17 536
Celková aktiva (v tis. Kč)	168 967	138 931	147 916	187 107	170 178
Podíl v %	9,2	10,2	11,4	20	10,3

Zdroj: Město Kozlany, závěrečné účty 2010 – 2014, vlastní zpracování 2016

5.2.1 Dluhová služba

Do informativních ukazatelů Ministerstva financí ČR, kterými monitoruje hospodaření obcí, náleží ukazatel dluhové služby. Výpočet ukazatele dluhové služby se provádí podílem dluhové služby (zaplacené úroky, splátky jistin a leasingu) a dluhové základny (daňové a nedaňové příjmy, přijaté dotace). Výsledkem je ukazatel dluhové služby uváděný v procentech, který by neměl přesáhnout hranici 30 % (Ministerstvo financí ČR 2016).

Tab. č. 17: Výpočet ukazatele dluhové služby v letech 2010 - 2014 (tis. Kč)

Číslo řádku	Název položky	Odkaz na rozpočtovou skladbu	rok				
			2010	2011	2012	2013	2014
1	daňové příjmy	tř. 1	13 144	13 221	12 917	16 945	17 920
2	nedaňové příjmy	tř. 2	5 987	4 664	5 893	9 438	7 937
3	přijaté dotace	4112 + 4212	584	553	558	390	392
4	dluhová základna	ř. 1 + 2 + 3	19 715	18 438	19 368	26 773	26 249
5	úroky	5141	262	225	204	168	142
6	splátky jistin	8xx2 a 8xx4	1 594	1 100	1 108	1 271	1 434
7	splátky leasingu	5178	0	0	0	0	0
8	dluhová služba	ř. 5 + 6 + 7	1 856	1 325	1 312	1 439	1 576
9	ukazatel dluhové služby	(ř. 8 / ř. 4)*100	9,4	7,2	6,8	5,3	6

Zdroj: Město Kozlany, výkazy Fin 2-12M, MF ČR, vlastní zpracování 2016

Ve sledovaných letech se ukazatel dluhové služby pohybuje hluboko pod horní hranicí 30 % určenou Ministerstvem financí ČR. Zároveň se v žádném roce nemůže přiblížit nulové hodnotě, protože město splácí přijaté úvěry, které přijalo od České spořitelny v minulých letech (zateplení budovy základní školy, výstavba inženýrských sítí a rekonstrukce kotelny základní školy, výstavba bytového domu č. p. 456). V roce 2010 je ukazatel nejvyšší a v září 2010 město uhradilo poslední splátku jistiny přijatého úvěru od České spořitelny na rekonstrukci vodovodu, kanalizace a místních komunikací ve výši 2 mil. Kč. To se odrazilo na snížení hodnoty ukazatele dluhové služby v roce 2011. Od roku 2014 město splácí úvěr ve výši 6 500 tis. Kč přijatého na rekonstrukci rybníka Vožehák měsíční splátkou 25 tis. Kč do roku 2019, poté 65 tis. měsíčně do roku 2025.

6 Návrhy a opatření k zlepšení stávající situace

Analýzou jednotlivých druhů příjmů a jednotlivých druhů výdajů obsažených v rozpočtu města se ve sledovaném období ukázalo, že město hospodařilo se schodkem pouze v roce 2012. V ostatních letech vykazuje kladné saldo hospodaření. To ovšem neznamená, že by vedení města nemělo přemýšlet nad možností navýšení hodnot kladného salda např. pro vytváření rezervy k financování svých projektů v dalších letech. V další části této kapitoly budou takového možnosti navrženy.

V rámci daňových příjmů je výnos **daně z nemovitých věcí** jediným, které má město možnost ovlivnit. Daň z nemovitých věcí upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. V § 11 odst. 3 písm. a) uvedeného zákona jsou stanoveny koeficienty, jimiž se násobí základní sazba daně pro obytné domy s příslušenstvím, pro byty. Tyto koeficienty jsou stanoveny dle počtu obyvatel z posledního sčítání lidu následovně:

- 1,0 v obcích do 1 000 obyvatel,
- 1,4 v obcích nad 1 000 obyvatel do 6 000 obyvatel,
- 1,6 v obcích nad 6 000 obyvatel do 10 000 obyvatel,
- 2,0 v obcích nad 10 000 obyvatel do 25 000 obyvatel,
- 2,5 v obcích nad 25 000 obyvatel do 50 000 obyvatel,
- 3,5 v obcích nad 50 000 obyvatel, ve statutárních městech a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a v Poděbradech,
- 4,5 v Praze; přičemž obec může obecně závaznou vyhláškou koeficient, který byl pro ni stanoven snížit o jednu až tři kategorie či zvýšit o jednu kategorii.

V § 6 odst. 4 zákona č. 338/1992 Sb. je uvedeno rozčlenění koeficientů dle počtu obyvatel v obci pro pozemky.

U dalších druhů staveb (garáže, budovy pro rodinnou rekreaci, stavby či jednotky, kde převažující část je určena pro podnikání) může obec OZV stanovit koeficient 1,5 pro celou obec (§ 11 odst. 3 písm. b) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí).

Město Kožlany spadá do druhé kategorie obcí nad 1000 obyvatel do 6000 obyvatel s koeficientem 1,4.

V roce 2008 město vydalo OZV č. 2/2008 s účinností od 01.01.2009, kde stanovilo koeficient pro stavební pozemky a obytné domy v částech města Kožlany, tzn. Buček, Dřevec, Hedčany, Hodyně, ve výši 1. U staveb pro rodinou rekreaci, garáže a budovy pro podnikání město stanovilo koeficient 1,5 na celém svém území.

Z uvedeného je patrné, že město v roce 2008 využilo své zákonné možnosti a koeficient, kterým se násobí základní sazba daně, snížilo o jednu kategorii, a to z 1,4 na 1 ve vybraných částech města. Pokud by město nesnižovalo zákonem předepsané koeficienty, dosáhlo by vyššího výnosu z daně z nemovitých věcí.

Další alternativou pro město je zavedení místního koeficientu dle § 12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, který říká, že obec může OZV stanovit pro všechny nemovitosti na celém svém území jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí daň poplatníka.

Následující tabulka znázorňuje změnu výše příjmů z daně z nemovitých věcí v roce 2014 s ohledem na platnou obecně závaznou vyhlášku č. 2/2008, při zavedení různé výše místního koeficientu. V roce 2014 město vykázalo příjem daně z nemovitých věcí ve výši 1 929 tis. Kč (výkaz Fin 2-12 2014).

Tab. č. 18: Výše příjmů z daně z nemovitých věcí při různých koeficientech

Místní koeficient	Příjem daně z nemovitých věcí v roce 2014 (v tis. Kč)
2	3 858
3	5 786
4	7 715
5	9 644

Zdroj: Město Kožlany, výkazy Fin 2-12M, vlastní zpracování 2016

Další možností k navýšení příjmové stránky rozpočtu je navýšení **místního poplatku** za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Tento místní poplatek upravuje zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Tento poplatek hradí fyzické osoby, které mají trvalý pobyt na území obce, nebo vlastníci rekreačních objektů, bytů nebo

rodinných domů, kde není přihlášena k trvalému pobytu žádná osoba (§ 10b odst. 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích).

Sazba poplatku se skládá z částky až 250 Kč za fyzickou osobu s trvalým pobytem v obci a budovu bez osob na TP a částky až 750 Kč stanovenou dle skutečných nákladů obce na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za předcházející rok (§ 10 b odst. 5 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích).

Město Kožlany vydalo OZV č. 3/2015, kterou stanovilo poplatek dle skutečných nákladů obce za sběr a svoz netříděného komunálního odpadu ve výši 500 Kč. Přičemž maximální možná výše poplatku, který může obec stanovit dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, je 1 000 Kč.

Sazba poplatku je určena podílem skutečných nákladů a součtu počtu obyvatel a počtu staveb bez osob na TP, jak znázorňuje následující výpočet. Použité údaje vychází z OZV města č. 3/2015 přílohy č. 2.

$$\text{Sazba poplatku} = \frac{\text{skutečné náklady na likvidaci odpadu za rok 2014}}{(\text{počet obyvatel k 01.01.2014} + \text{počet staveb bez osob na TP})}$$

$$\text{Sazba poplatku} = \frac{1\,127\,584}{(1416 + 199)} = 698 \text{ Kč}$$

Výpočet prezentoval, že město by mohlo stanovit poplatek až do výše 698 Kč a stále by nepřekročilo maximální hranici poplatku 750 Kč stanovenou zákonem. Přesto město ponechalo poplatek ve stávající výši 500 Kč i pro rok 2015. Poplatek za odpad ve výši 500 Kč město udržuje od roku 2006 (Město Kožlany, ústní sdělení 2016).

Při zohlednění údajů posledního roku analyzovaného období lze dovodit, že v roce 2014 město vybralo na místním poplatku za odpad 749 tis. Kč (výkaz Fin 2-12 pro rok 2014). Při teoretickém navýšení poplatku na 600 Kč za osobu na rok by příjem z poplatku za odpad činil 969 tis. Kč. Při výpočtu byly brány v úvahu data z přílohy č. 2 OZV 3/2015. Zvýšením poplatku za odpad o 100 Kč došlo k navýšení příjmů z poplatků za odpad o 23 %. Při zohlednění snížení poplatku o 200 Kč na děti do 10 let věku stanoveného OZV č. 3/2015 by byl příjem při počtu dětí 159 o cca 32 tis. nižší (Město Kožlany, ústní sdělení, údaje z roku 2014). I po tomto teoretickém snížení však činí navýšení příjmu cca 20 %, ovšem za předpokladu, že všichni poplatníci uhradí svůj závazek řádně a včas.

Za situace, že město ponechá poplatek ve stávající výši 500 Kč, ovšem zavede maximální sazby druhé složky poplatku, tzn. 250 Kč, pak při využití údajů z roku 2014, se příjem teoreticky zvýší o 462 tis. Kč (bez zohlednění úlev pro děti).

Pokud by město využilo maximální možnou hranici poplatku 1 000 Kč, při použití údajů z roku 2014 by příjem činil 1 619 tis. Kč (bez zohlednění úlev). Je však pochopitelné, že tato alternativa není reálně aplikovatelná vzhledem ke skutečným nákladům za odpad a udržování spokojenosti občanů města.

Výše uvedené návrhy na zlepšení salda hospodaření by měly dopad na obyvatele města a jistě by se nesetkaly s jejich pochopením. Město však může lépe hospodařit i jinak, než zvyšováním poplatků vybíraných od obyvatel města.

Nejen manipulací v příjmové stránce rozpočtu lze lépe hospodařit. Také prostřednictvím strategického plánování výdajů lze finančně řídit město. Jak již bylo uvedeno v jiné kapitole této bakalářské práce, město Kozlany nesestavuje plán investic a oprav, jež by měl být součástí rozpočtového výhledu. Z tohoto důvodu není město schopno v návrhu rozpočtu na další rozpočtové období odhadnout či naplánovat kapitálové výdaje, které se pak tvoří až v průběhu rozpočtového období.

S ohledem na uvedené je dalším návrhem na zlepšení hospodaření **tvorba strategického investičního plánu** a dodržování takto sestaveného plánu v průběhu rozpočtového období. Podněty k sestavení plánu lze postupně získávat od samotných občanů, komunikací s občany, od zastupitelů, nebo pana starosty, který ve městě žije a určitě nejlépe ví, co je potřeba. Pokud jsou nashromážděny podněty, je pro sestavení investičního plánu zásadní určení priorit města a výběr investičních činností. O prioritách města rozhoduje většinovým hlasováním zastupitelstvo, ve většině případů zohlední při rozhodování stanovisko a doporučení rady města. Strategickým investičním plánem se pak město může řídit při zjišťování dotačních příležitostí.

Dále lze příjmovou stránku rozpočtu posílit v oblasti přijatých transferů, a to větší aktivitou v oblasti **čerpání dotací** a maximální využívání vyhlášených dotačních titulů. V komparaci se srovnatelnými obcemi vykazuje analyzované město v kapitole transferů podstatně menší příjem. Komparace proběhla se srovnatelnými obcemi dle počtu obyvatel sousedícími s městem Kozlany. Obec Žihle s počtem obyvatel 1428, počet

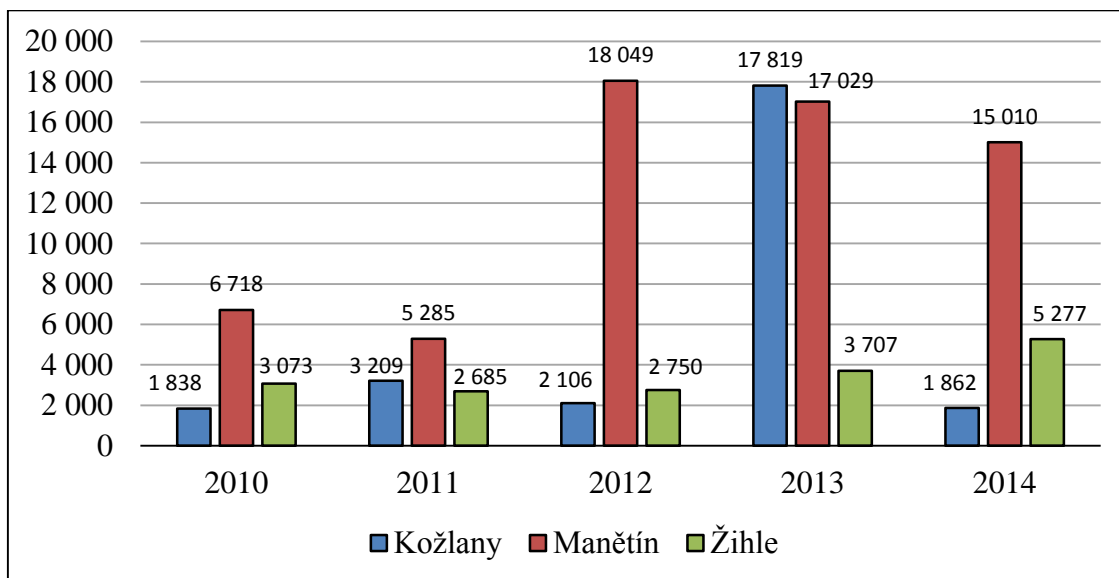
částí obce 6 (Veřejná správa online 2016) a město Manětín se srovnatelným počtem obyvatel v počtu 1316, počet částí obce 14 (Veřejná správa online 2016).

Město Manětín v roce 2010 obdrželo na přijatých dotacích celkem 6 718 tis. Kč, z toho investiční 1 326 tis. Kč (SZIF, MZE). V roce 2011 získalo 5 285 tis. Kč, z toho investiční transfery 725 tis. Kč (SZIF bezdrátový rozhlas a KÚPK). V roce 2012 byl příjem z přijatých transferů 18 049 tis. Kč, z toho investiční 12 599 Kč (SZIF dětské hřiště, MŽP na zateplení a výměnu zdroje tepla v ZŠ, bude proplácena průběžně). V roce 2013 činily přijaté dotace 17 029 tis. Kč, z toho investiční 13 032 tis. Kč (SFŽP na bioodpad, MMR, MŽP). V roce 2014 dotace činily 15 010 tis. Kč, z toho investiční 11 153 tis. Kč (MŽP kulturní dům, rekonstrukce zahrady v MŠ). Informace získány ze závěrečných účtů města Manětín z let 2010 – 2014 a závěrečných účtů v uvedených letech (Město Manětín 2016).

Obec Žihle v roce 2010 získala na přijatých transferech 3 073 tis. Kč, z toho investiční 1 163 tis. Kč (MMR územní plán, KÚPK tělocvična ZŠ). V roce 2011 byl příjem z přijatých transferů 2 685 tis. Kč, z toho investiční 347 tis. Kč (KÚPK dětské hřiště, MMR plynofikace ZŠ). V roce 2012 příjem z dotací 2 750 tis. Kč, z toho investiční 300 tis. Kč (KÚPK sociální zařízení ZŠ). V roce 2013 činily přijaté transfery 3 707 tis. Kč, z toho investiční 2 269 tis. Kč (SZIF lesní technika, SFŽP zateplení MŠ, MŽP bioodpad). V roce 2014 byla výše přijatých transferů 5 277 tis. Kč, z toho investiční 3 961 tis. Kč (SZIF lesní cesty, MŽP komunální technika). Informace získány ze závěrečných účtů obce Žihle z let 2010 – 2014 a závěrečných účtů v uvedených letech (Obec Žihle 2016).

Z důvodu přehlednosti jsou v následujícím obrázku prezentovány přijaté transfery vybraných obcí v letech 2010 – 2014.

Obr. č. 25: Komparace přijatých transferů obcí v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)



Zdroj: výkazy Fin 2-12 obcí, závěrečné účty obcí, vlastní zpracování 2016

Z obrázku je zřejmé, že v čerpání dotací má město Kožlany určité rezervy. Lze se domnívat, že město maximálně nevyužívá dostupných dotačních titulů např. z důvodu pracovní vytíženosti odpovědných pracovníků či z důvodu nedostatku personálních zdrojů. V tomto případě lze doporučit uzavření mandátní smlouvy s odbornou společností, která se orientuje v problematice dotací a bude tak schopna pro město zajistit potřebné podklady pro čerpání dotací. Dalším důvodem pro neefektivní využívání dotačních titulů může být absence strategického plánu investic.

V rámci nového programového období 2014 – 2020 je pro Českou republiku vyhrazeno celkem 650 mld. Kč z evropských fondů. Město Kožlany by mohlo využít následujících dotačních programů: Operační program Doprava, Operační program Životní prostředí, Program rozvoje venkova, Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání, Operační program zaměstnanost či Operační program podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (MMR, Evropské fondy pro obce 2015). Město by mělo vycházet ze svých investičních plánů a využít dotací z takového titulu, který bude v souladu s těmito plány. Dále je možné využít dotační tituly vyhlašované Krajským úřadem Plzeňského kraje či dotace prostřednictvím MAS Světovina nebo v rámci Mikroregionu Kralovicko.

Závěr

Město Kožlany je poměrně rozvinutým městem s vybudovanou infrastrukturou. Občanům zajišťuje dostupnost všech služeb, které jsou potřebné k uspokojení jejich potřeb. A i nadále usiluje o poskytování nejlepších podmínek pro své občany potřebných pro kvalitní život.

Z provedené analýzy příjmové stránky rozpočtu bylo zjištěno, že pro město jsou nejvýznamnějším zdrojem příjmů příjmy daňové, které se podílejí 54 % na celkových příjmech ve sledovaném období. Ze složení daňových příjmů má dominantní podíl příjem z daně z přidané hodnoty, a dále pak příjem z daně z příjmu právnických osob (vyjma obcí), daň z příjmu fyzických osob. Jedná se o daně sdílené a město participuje na celostátním výnosu z uvedených daní. Druhou významnou složkou příjmové stránky rozpočtu jsou příjmy nedaňové, které představují podíl 25 % na příjmech celkových. Největší podíl z nedaňových příjmů činí příjmy z vlastní činnosti města. Jedná se především o lesní hospodaření, příjmy z prodeje a těžby dřeva. Dále vodní hospodářství, zde se jedná o příjmy za dodávku pitné vody (vodné) a odvádění a čištění vod odpadních (stočné). Třetím významným příjmem z vlastní činnosti jsou příjmy z pronájmu majetku, zejména bytové hospodářství. Příjmy kapitálové a příjmy z přijatých transferů jsou méně významné. Na kapitálových příjmech se nejvíce podílí příjmy z prodeje pozemků a nemovitostí. Z přijatých transferů jsou významnějšími transfery neinvestičního charakteru.

Analýza výdajové stránky rozpočtu města ukázala, že běžné výdaje převažují nad kapitálovými výdaji. V rámci běžných výdajů převládaly výdaje na zajištění lesního a vodního hospodářství. Dále výdaje na činnost místní správy a městského úřadu. Nezanedbatelným je i výdaj v podobě příspěvku na činnost Základní školy a Mateřské školy Dr. E. Beneše Kožlany. V oblasti kapitálových výdajů jednoznačně nejvyšší podíl mají výdaje vynaložené na komunální služby a bytové i nebytové hospodářství. Ve sledovaném období došlo v rozpočtu ke značnému přečerpání kapitálových výdajů ve srovnání se schváleným rozpočtem a skutečným stavem na konci rozpočtového období. Při porovnání celkových příjmů a celkových výdajů ve sledovaných letech bylo prezentováno, že hospodaření města vykazovalo v analyzovaném období přebytek s výjimkou roku 2012, kdy hospodaření skončilo se schodkem. Schodek byl financován finančními prostředky naspořenými z minulých let. Skutečnost, že město hospodaří

s přebytkem, nelze hodnotit jinak, než pozitivně. Město tak vytváří finanční rezervy, které může použít při negativním vývoji příjmů či financování neplánovaném výdajů. Další možností využití přebytku je k financování dalšího rozvoje města a investiční činnosti.

V další části této bakalářské práce byla provedena finanční analýza za použití vybraných finančních ukazatelů, které byly zvoleny dle monitoringu hospodaření obcí Ministerstvem financí ČR. Byl použit výpočet ukazatele běžné likvidity, ukazatele zadluženosti a výpočet dluhové služby. Ze zjištěných hodnot ukazatele běžné likvidity, jež se ohybuje v horní hranici stanoveného rozmezí a v některých letech ji i překračuje, lze konstatovat, že město vykazuje vysokou pravděpodobnost platební schopnosti, což jistě pozitivně přijmou případní věřitelé. Podílem cizích zdrojů na celkových aktivech města byla zjišťována zadluženost města. Procentuální vypočtené hodnoty se pohybovaly hluboko pod hranicí 25 % stanovenou Ministerstvem financí ČR. Lze tedy konstatovat, že míra zadlužení města je ve sledovaném období udržována v optimálních mezích. Posledním z využitých ukazatelů byl ukazatel dluhové služby, jehož vypočtené hodnoty se pohybovaly v rozmezí od 5 % do 10 % v analyzovaných letech. Ministerstvo financí uvádí jako mezní hranici 30 %. Město tak prokazuje vysokou schopnost splácet případný úvěr a nemělo by mít problém při jeho získání či při získání návratné finanční pomoci.

V poslední kapitole této práce byla navržena opatření k zlepšení stávajícího finančního hospodaření města. Bylo konstatováno, že hospodaření města je kladně hodnoceno, ve sledovaném období hospodařilo převážně s přebytkem. Snahou navržených opatření bylo zvýšit kladné saldo hospodaření město k financování jeho dalšího rozvoje či vytváření finančního „polštáře“. K návrhům na zvýšení příjmové stránky rozpočtu se řadí zavedení místního koeficientu daně z nemovitých věcí, zvýšení poplatku za sběr a svoz komunálního odpadu, když jeho poslední změna byla zaznamenána v roce 2006. V konečném důsledku mají tato navržená opatření dopad na samotné občany a obyvatele města. Další návrh se týká pozitivního ovlivňování finančního hospodaření prostřednictvím řízení a optimalizace investičních výdajů vytvářením strategického investičního plánu. Na základě tohoto plánu a ujasnění priorit města pak mohou být efektivněji využívány vyhlášené dotační tituly pro potřeby města.

Závěrem lze říci, že finanční hospodaření města ve sledovaných letech 2010 - 2014 se jeví jako pozitivní s ohledem na malou míru zadluženosti a vysoké schopnosti dostát svým závazkům. Přesto město hledá další cesty k optimalizaci výdajové stránky rozpočtu např. využitím elektronických aukcí na dodavatele energií či mobilních služeb.

Seznam tabulek

Tab. č. 1 Velikostí struktura obcí v České republice k 01.01.2015	11 -
Tab. č. 2: Počet členů zastupitelstva obce.....	14 -
Tab. č. 3: Počet členů zastupitelstva kraje	19 -
Tab. č. 4: Celkové příjmy v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)	38 -
Tab. č. 5: Daňové příjmy v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč).....	40 -
Tab. č. 6: Srovnání podílu obcí na RUD v letech 2012, 2013.....	42 -
Tab. č. 7: Místní poplatky v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč).....	44 -
Tab. č. 8: Přehled nedaňových příjmů v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč).....	46 -
Tab. č. 9: Přehled kapitálových příjmů v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč)	50 -
Tab. č. 10: Přijaté transfery v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč)	53 -
Tab. č. 11: Celkové výdaje v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)	56 -
Tab. č. 12: Kapitálové výdaje v letech 2010 – 2014 v odvětvovém třídění (v tis. Kč).....	58 -
Tab. č. 13: Běžné výdaje v letech 2010 – 2014 v odvětvovém třídění (v tis. Kč).	60 -
Tab. č. 14: Saldo rozpočtu v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč).....	63 -
Tab. č. 15: Výpočet ukazatele běžné likvidity města.....	64 -
Tab. č. 16: Podíl cizích zdrojů na celkových aktivech města	65 -
Tab. č. 17: Výpočet ukazatele dluhové služby v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč).....	65 -
Tab. č. 18: Výše příjmů z daně z nemovitých věcí při různých koeficientech.....	68 -

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Krajské členění.....	- 17 -
Obr. č. 3: Vývoj salda hospodaření krajů v letech 2001-2015	- 23 -
Obr. č. 2: Vývoj salda hospodaření obcí v letech 2001 - 2015	- 22 -
Obr. č. 4: Rozpočtová skladba v ČR	- 26 -
Obr. č. 5: Tok peněžních prostředků do rozpočtu obce	- 29 -
Obr. č. 6: Výše jednotlivých druhů příjmů obcí v roce 2015.....	- 31 -
Obr. č. 7: Irating obcí za rok 2014	- 34 -
Obr. č. 8: Půdorys města Kozlany.....	- 35 -
Obr. č. 9: Znak města Kozlany.....	- 35 -
Obr. č. 10: Organizační struktura města a MěÚ Kozlany	- 37 -
Obr. č. 11: Vývoj celkových příjmů v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč).....	- 39 -
Obr. č. 12: Podíl druhů příjmů na celkových příjmech v letech 2010 - 2014	- 40 -
Obr. č. 13: Vývoj příjmů sdílených a svěřených daní 2010 - 2014 (v tis. Kč).....	- 41 -
Obr. č. 14: Plnění daňových příjmů rozpočtu v letech 2010 - 2014 (v tis.Kč)	- 45 -
Obr. č. 15: Vývoj nedaňových příjmů v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč).....	- 47 -
Obr. č. 16: Plnění nedaňových příjmů v rozpočtu v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč).....	- 49 -
Obr. č. 17: Vývoj kapitálových příjmů v letech 2010 - 2014.....	- 51 -
Obr. č. 18: Plnění kapitálových příjmů v rozpočtu v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč).....	- 52 -
Obr. č. 19: Vývoj přijatých transferů v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč)	- 54 -
Obr. č. 20: Plnění rozpočtu přijatých transferů v letech 2010 - 2014 (v tis. Kč)	- 55 -
Obr. č. 21: Vývoj celkových výdajů v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč).....	- 56 -
Obr. č. 22: Podíl druhů výdajů na celkových výdajích v letech 2010 – 2014.....	- 57 -
Obr. č. 23: Plnění kapitálových výdajů v rozpočtu v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč).....	- 59 -
Obr. č. 24: Plnění běžných výdajů v rozpočtu v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč).....	- 62 -
Obr. č. 25: Komparace přijatých transferů obcí v letech 2010 – 2014 (v tis. Kč)	- 72 -

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
SR	státní rozpočet
SVČ	samostatná výdělečná činnost
RUD	rozpočtové určení daní
OZV	obecně závazná vyhláška
DPFO	daň z příjmu fyzických osob
DPPO	daň z příjmu právnických osob
ŽP	životní prostředí
DPH	daň z přidané hodnoty
HDM	hmotný dlouhodobý majetek
IZS	integrovaný záchranný systém
ČOV	čistička odpadních vod
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SFŽP	Státní fond životního prostředí
MZE	Ministerstvo zemědělství
KÚPK	Krajský úřad Plzeňského kraje
TP	trvalý pobyt
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
např.	například

Seznam použité literatury

BUKAČOVÁ, Irena, FÁK, Jiří. *Paměť krajiny*. Mariánský Týnec: Muzeum a galerie severního Plzeňska, 2009, 171 s., ISBN 978-80-87185-05-6.

CÍSAŘOVÁ, Eliška, PAVEL, Jan. *Průvodce komunálními rozpočty aneb jak může informovaný občan střežit obecní pokladnu*. Praha: Transparency International – Česká republika, 2008, 94 s., ISBN 978-80-87123-06-5.

ČAREK, Jiří. *Městské znaky v českých zemích*. 1. vydání, Praha: Academia, 1985, 604 s., ISBN 6568-21-030-85.

ČEŠKOVÁ, Magdalena, KINŠT, Jan. *Rozpočtová skladba v roce 2011*. 4. rozš. vyd., Praha: Anag, 2011, 277 s., ISBN 978-80-7263-638-9.

KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2002, 206 s., ISBN 80-7179-778-2

MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: nakladatelství ORAC, s.r.o., 2000, 190 s., ISBN 80-86199-23-1

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Evropské fondy pro obce*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015, 75 s., ISBN: 978-80-7538-038-8

NETOLICKÝ, Martin. *Rozpočty obcí v naší legislativě*. 1. vydání, Brno: Tribun EU, 2008, 50 s., ISBN 978-80-7399-340-5

OTRUSINOVÁ, Milana, KUBÍČKOVÁ, Dana. *Finanční hospodaření municipálních jednotek po novele zákona o účetnictví*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2011, 178 s., ISBN 978-80-7400-342-4

PAVLÁSEK, Vlastimil, HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance a daně v České republice*. 2. přep. vydání, Plzeň: NAVA s.r.o., 2011, 182 s., ISBN 978-80-7211-39-8

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer Česká republika a. s., 2011, 588 s., ISBN 978-80-7357-614-1

PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4. aktualizované a rozšířené vydání, Praha: ASPI, 2008, 580 s., ISBN 978-80-7357-358-4

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání, Praha: Grada Publishing a. s., 2015, 288 s., ISBN 978-80-247-5922-7

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, SEDLÁČKOVÁ, Olga. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání, Praha: Grada Publishing a. s., 2009, 304 s., ISBN 978-80-247-2789-9

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza*. 5. aktualizované vydání, Praha: Grada Publishing, a.s., 2015, 160 s., ISBN 978-80-247-5534-2.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika a.s., 2016, ISBN 978-80-7478-967-0

SCHNEIDEROVÁ, Jitka. *Rozpočtová skladba v roce 2015*. 1. vydání, Praha: Acha obec účtuje s.r.o., 2014, 249 s., ISBN 978-80-905420-2-0

VAVROCHOVÁ, Simona, KUŠ, Petr. *Územní samosprávné celky*. 2. aktualizované vydání, Praha: Institut pro místní správu Praha, 2012, 119 s., ISBN 978-80-86976-26-6

Internetové zdroje:

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, *Malý lexikon obcí 2015* [online]. Aktualizace 15.12.2015 [cit. 20.12.2015]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2015>

FINANČNÍ SPRÁVA. *Schéma rozpočtového určení daní 2016*. [online] [cit. 10.01.2016]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/danovy-system-cr/rozpoctove-urceni-dani>

FINANČNÍ SPRÁVA. *Daň z nemovitých věcí v roce 2014*. [online] Aktualizace 03.01.2014 [cit. 25.03.2016]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-nemovitych-veci/informace- stanoviska-a-sdeleni/2014/dan-z-nemovitych-veci-v-roce-2014-4605>

GEOGRAFICKÝ PORTÁL Zemepis.com. *Mapa krajů ČR* [online]. [cit. 28.12.2015]. Dostupné z: <http://www.zemepis.com/krajecr.php>

MAPY.CZ. *Letecká mapa města Kozlany*. [online]. [cit. 05.02.2016]. Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka?x=13.5418953&y=49.9937921&z=15&q=Ko%C5%BElany>

MĚSTO MANĚTÍN. *Úřední deska*. [online] Aktualizace 14.04.2016 [cit. 14.04.2016]. Dostupné z: <http://www.manetin.cz/urad-342/uredni-deska/>

MĚSTO KOŽLANY. *Naučná stezka*. [online] Aktualizace 08.03.2016 [cit. 11.03.2016]. Dostupné z: <http://www.kozlany.cz/turista/kulturni-pamatky-a-zajimavosti-naucna-stezka/>

MĚSTO KOŽLANY. *Rada města*. [online] Aktualizace 10.03.2016 [cit. 10.03.2016]. Dostupné z: <http://www.kozlany.cz/mesto/rada-mesta-1/>

MĚSTO KOŽLANY. Znak města. *Titulní strana*. [online] Aktualizace 08.03.2016 [cit. 10.03.2016]. Dostupné z: <https://www.kozlany.cz>.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Monitoring hospodaření obcí*. [online] Praha: Ministerstvo financí ČR. Aktualizace 06.11.2012 [cit. 30.01.2016]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/monitoring-hospodareni-obci>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Státní rozpočet 2015 v kostce*. [online] Praha: Ministerstvo financí ČR. Aktualizace 22.04.2015 [cit. 05.01.2016]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2015/mf-vydalo-statni-rozpocet-v-kostce-2015-21193>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Teoretický propoččet sdílených daňových příjmů obcí a srovnání současného systému RUD s RUD platným od 1.1.2013* [online]. Aktualizace 03.09.2013 [cit. 20.03.2016]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace/2013/novy-model-sdilenych-dani-pro-obce-10890>

MINISTERSTVO VNITRA ČR. Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly. *Metodický materiál*. [online] Praha: Ministerstvo vnitra ČR. Aktualizace 16.10.2015 [cit. 17.01.2016]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/informace-o-novelizaci-zakona-c-565-1990-sb-o-mistnich-poplatcich.aspx>.

MODERNÍ OBEC, *Kritéria rozdělení sdílených daní od 01.01.2013*. [online] Praha: Karla Rucká. Aktualizace 08.12.2014 [cit. 20.03.2016]. Dostupné z: <http://moderniobec.cz/rozpocetove-urceni-dani-zakladni- vychodiska-a-principy/>

OBEC ŽIHLE. *Úřední deska*. [online] Aktualizace 14.04.2016 [cit. 14.04.2016]. Dostupné z: <http://www.obec-zihle.cz/obecni-urad/uredni-deska/>

ROZPOČET VEŘEJNĚ. Rozpočet obce. *Jak číst rozpočet obce*. [online]. [cit. 10.01.2016]. Dostupné z: <http://www.rozpocetobce.cz/jak-cist-rozpocet-obce>

SVAZ MĚST A OBCÍ ČR, *Rozpočtové určení daní rok po změně*. [online] Praha: David Sláma. Aktualizace 25.04.2014 [cit. 20.03.2016]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/cz/oblasti-cinnosti/financovani-obci/rozpoctove-urceni-dani-rok-po-zmene.aspx>

VEŘEJNÁ SPRÁVA ONLINE. *Města a obce*. [online] [cit. 14.04.2016]. Dostupné z: <http://mesta.obce.cz/zsu/vyhledat-19689.htm>

VEŘEJNÁ SPRÁVA ONLINE. *Města a obce*. [online] [cit. 14.04.2016]. Dostupné z: <http://mesta.obce.cz/zsu/vyhledat-9149.htm>

Právní předpisy:

Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a svazků obcí

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)

Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Materiály města Kožlany:

Výkazy Fin 2 – 12 M pro 2010 - 2014

Závěrečné účty města pro 2010 – 2014

Strategický plán města Kožlany

Obecně závazná vyhláška č. 3/2015 o místních poplatcích

Příloha č. 2 k obecně závazné vyhlášce č. 3/2015 o místních poplatcích

Obecně závazná vyhláška č. 1/2012 o místních poplatcích

Obecně závazná vyhláška č. 2/2008 o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitosti

Jiné zdroje:

DUFKOVÁ, Jana. *Seminární práce z odborné praxe*. Plzeň, 2016. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

DUFKOVÁ, Jana. *Seminární práce základy managementu*. Plzeň, 2014. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

JÍCHOVÁ, Drahomíra. *Ústní sdělení*. Finanční oddělení Městského úřadu Kožlany, 2016

PLAČKOVÁ, Lenka. *Ústní sdělení*. Oddělení místních poplatků Městského úřadu Kožlany, 2016

FIŠAR, Miroslav. *Ústní sdělení*. Finanční výbor města Kožlany.

Odborná periodika:

MATEJ, Miroslav. Rozpočty obcí a krajů v roce 2016. *Obec a finance*. Praha: Triada s.r.o., 2016(1), 10-12, ISSN 1211-418

BŘEŇ, Jan. Rozpočet a závěrečný účet obce. *Obec a finance*. Praha: Triada s.r.o., 2011(5), 11-12, ISSN 1211-418

KAMENÍČKOVÁ, Věra. Jak hodnotit hospodaření obcí. *Moderní obec*. Praha: Profi Press s.r.o., 2015(11), 10-11, ISSN 1211-0507

Seznam příloh

Příloha A: Kraje v ČR k 01.01.2015

Příloha B: Základní druhové rozdělení příjmů

Příloha C: Schéma rozpočtového určení daní od 01.01.2016

Příloha D: Základní druhové struktury výdajů

Příloha A: Kraje v ČR k 01.01.2015

Název kraje	Počet obcí	Výměra v km ²	Počet obyvatel	Počet obyvatel v %
Hlavní město Praha	1	496	575 123	5,45
Středočeský kraj	1 145	11 016	299 293	2,84
Jihočeský kraj	623	10 057	823 972	7,82
Plzeňský kraj	501	7 561	438 851	4,16
Karlovarský kraj	132	3 314	551 590	5,23
Ústecký kraj	354	5 335	516 372	4,90
Liberecký kraj	215	3 163	509 895	4,84
Královéhradecký kraj	448	4 759	1 172 853	11,13
Pardubický kraj	451	4 519	635 711	6,03
Kraj Vysočina	704	6 796	585 261	5,55
Jihomoravský kraj	673	7 195	1 217 676	11,55
Olomoucký kraj	399	5 267	575 123	5,46
Zlínský kraj	307	3 963	299 293	2,84
Moravskoslezský kraj	300	5 427	823 972	7,82
Česká republika	6 253	78 868	10 538 275	100,0

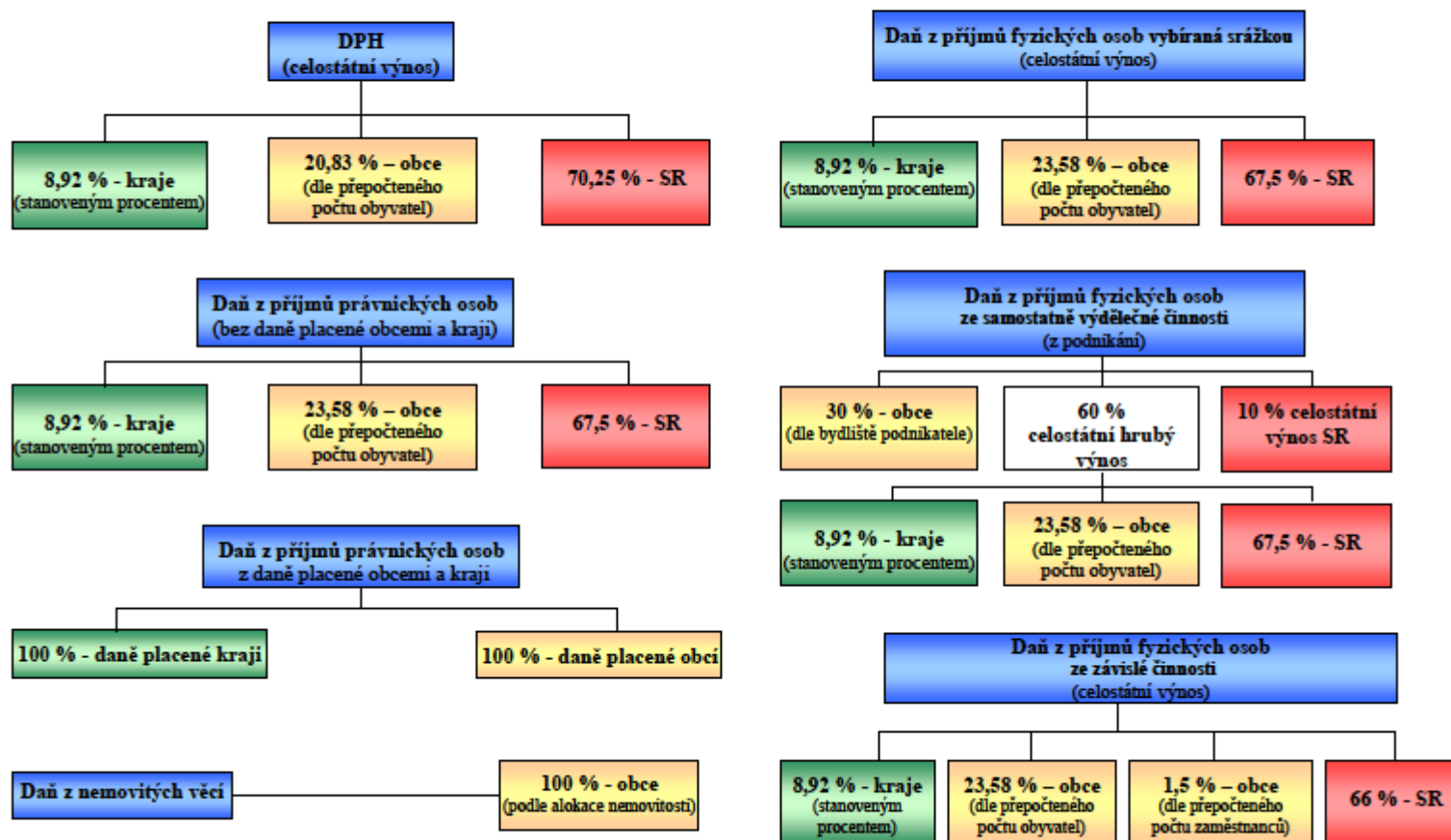
Zdroj: ČSÚ 2015, vlastní zpracování 2016

Příloha B: Základní druhové rozdělení příjmů



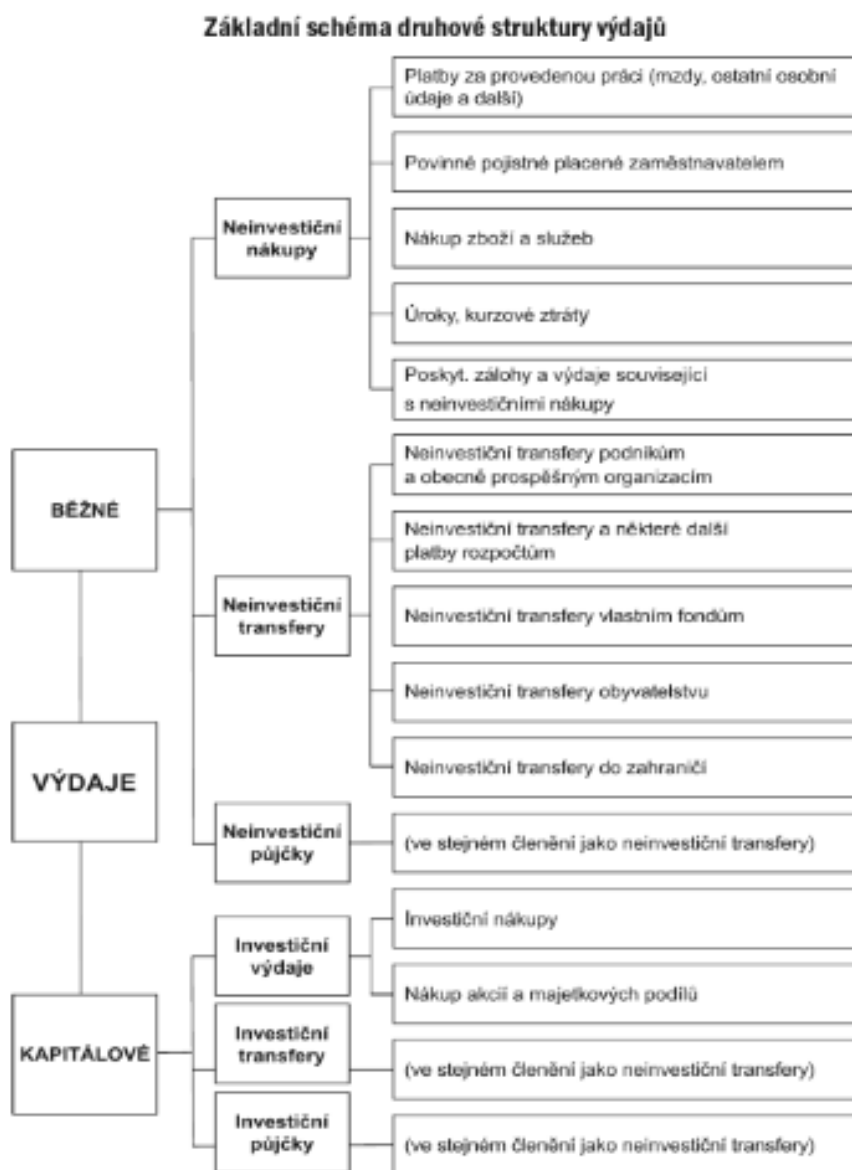
Zdroj: ČEŠKOVÁ, KINŠT 2011, s. 20

Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2016



Zdroj: Finanční správa 2016

Příloha D: Základní druhové struktury výdajů



Zdroj: ČEŠKOVÁ, KINŠT 2011, s. 23

Abstrakt

DUFKOVÁ, Jana. *Finanční hospodaření města Kožlany*. Plzeň, 2016. 85 s. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova

město, rozpočet, příjmy, výdaje, saldo, analýza

Bakalářská práce na téma finančního hospodaření města Kožlany je zaměřena na rozbor finančního hospodaření města Kožlany v letech 2010 - 2014. Práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. V části teoretické jsou shrnuty poznatky získané studiem odborné literatury, charakterizovány územní samosprávné celky a jejich rozpočtová činnost. Dále je definován rozpočet, příjmové a výdajové části rozpočtu. Teoretická část obsahuje popis rozpočtového procesu a jeho jednotlivých fází. Praktická část této práce je zahájena stručným představením města Kožlany. Následuje charakteristika finančního hospodaření města ve sledovaných letech. Jsou rozebrány jednotlivé druhy příjmů a výdajů, porovnáno saldo hospodaření v jednotlivých letech. Dále je provedena analýza finančního hospodaření města využitím vybraných ukazatelů. Na základě zjištěných výsledků jsou v závěrečné kapitole navržena opatření a možnosti ke zlepšení stávajícího stavu hospodaření.

Abstract

DUFKOVÁ, Jana. *Financial management of the town Kožlany*. Pilsen, 2016. 85 p. Bachelor's thesis. University of West Bohemia. Faculty of Economics.

Key words

municipality, budget, revenues, expenditures, balance, analysis

This Bachelor's thesis has a title of financial management of the municipality of Kožlany. It focuses on the financial management of the town Kožlany during the period from 2010 till 2014. The thesis is divided into two parts: theory and practical application. The theoretical part of the thesis summarizes literature research and findings. It characterizes local governments and their budgetary activities and control. A budget, revenues and expenditures are defined there. The theoretical part of the thesis describes a budgetary procedure and its stages. The practical application part of the thesis starts with a presentation of the town Kožlany. It continues and characterizes financial management of the municipality in the above-mentioned period. Kinds of revenues and expenditures are analysed there, a balance is compared in individual years. The financial management of the municipality is analysed and described by particular indicators. On the basis of findings, recommendations on improvement of the current financial situation are presented in the final chapter of the thesis.